

De veilige school

Adres: Rutgerinkdijk 3, 7161 EW Neede
 Telefoonnummer: 0545 - 295550
 E-mailadres: directie@ariensneede.nl
 Website: www.ariensneede.nl

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	1 van 53

De veilige school.**Inhoudsopgave**

blz. 2

H1 Inleiding

Blz 3 t/m 8

- 1.1. Inleiding
- 1.2. Beleidsuitgangspunten "De veilige school".
- 1.3. Stappenplan school
- 1.4. Uitwerking stappenplan
- 1.5. Monitoring
- 1.6. Evaluatie

H.2 Protocollen

- 2.1 Pesten blz. 9 t/m 20
- 2.2 Fysieke agressie en intimidatie blz. 21-22
- 2.3. Verbale agressie en intimidatie blz. 23 t/m 27
- Hoe gaan we om met alle betrokkenen bij agressief gedrag en intimidatie.
- 2.4. Vernieling blz.27
- 2.5 Wapenbezit blz. 27
- 2.6 Diefstal blz. 28
- 2.7 Vuurwerkbezit blz. 28
- 2.8 Seksuele intimidatie blz. 29 t/m 31
- 2.9 Schoolverzuim blz. 32 t/m 34
- 2.10 Reglement internet en sociale media op school blz. 35-36
- 2.11 Protocol medicijngebruik wet BIG blz. 37 t/m 45

H.3 Klachtenregeling Keender

blz. 46 t/m 48

Bijlagen:

- 1. Registratie ongewenst gedrag "Keender" blz. 49 t/m 53
Is ook Jaaroverzicht Interne vertrouwenspersoon "Keender".

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	2 van 53

H1

Per 1 augustus 2015 is voor scholen in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs de wettelijke bepaling over de sociale veiligheid van leerlingen op school in werking getreden.

Deze notitie kent de volgende opbouw:

- 1 Inleiding
- 2 Beleidsuitgangspunten “De veilige school”.
- 3 Stappenplan school
- 4 Uitwerking stappenplan
- 5 Monitoring
- 6 Evaluatie

1. Inleiding

Leerlingen doen op school niet alleen vakkennis en -vaardigheden op, het is ook de plek waar zij leeftijdsgenoten ontmoeten, kennis maken met de samenleving, met normen, waarden en omgangsvormen. Daar hoort bij dat zij leren, oefenen en soms ook grenzen overschrijden. Didactiek en pedagogiek begeleiden dit leer- en ontwikkelingsproces. In een veilig schoolklimaat zijn er grenzen en regels, wordt adequaat opgetreden tegen grensoverschrijdend gedrag en worden leerlingen aangemoedigd om positief gedrag te laten zien. Om een sociaal veilig klimaat te creëren, zet de school meerdere met elkaar samenhangende interventies, programma’s en methoden in op individueel niveau, op klassikaal niveau en op schoolniveau. Ook betreft de school de ouders en de omgeving bij de aanpak. Grensoverschrijdend gedrag, zoals pesten, houdt meestal niet op bij het verlaten van het schoolplein. Het kan zich voortzetten op weg naar huis, bij de sportvereniging en op internet. Pesten is een maatschappelijk probleem. Samenwerking van alle betrokken partijen is dan ook noodzakelijk.

Maatregelen moeten zich niet alleen richten op de leerling die grensoverschrijdend gedrag vertoont, maar ook op de schoolomgeving, de thuisomgeving en op leeftijdsgenoten (PO-raad, 2014).

Met deze notitie geeft Keender aan waar de grenzen liggen en hoe met elkaar om te gaan. In deze notitie worden de uitgangspunten en een algemeen stappenplan weergegeven. Dit biedt de scholen meer structuur. Het stappenplan voor de school heeft te maken met de ernst van de overtreding of de frequentie daarvan. Naast het stappenplan wordt via protocollen, die door de school nader uitgewerkt worden, een richtlijn geboden met betrekking tot de eventuele inschakeling van politie en/of de externe vertrouwenspersoon van het bestuur en/of de afdeling leerplicht van de gemeente. Deze notitie begint met de beleidsuitgangspunten van de veilige school. Deze uitgangspunten vormen het kader en de leidraad voor de scholen bij het vormgeven van de school specifieke protocollen in het kader van de veilige school.

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	3 van 53

Protocollen worden opgesteld ten aanzien van de volgende gedragingen en voorvallen:

1. Pesten
2. Fysieke agressie en intimidatie
3. Verbale agressie en intimidatie
4. Vernieling
5. Wapenbezit
6. Diefstal
7. Vuurwerkbezit
8. Seksueel misbruik en seksuele intimidatie, inclusief rehabilitatie.
9. Schoolverzuim
10. Reglement internet en sociale media op school
11. Medicijngebruik wet BIG

In de protocollen volgt een toelichting waarin een algemene handelwijze van de school wordt gegeven wanneer zij met grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van bovenstaande gedragingen van leerlingen, ouders/verzorgers (voortaan ouders te noemen) en of medewerkers van Keender te maken krijgen.

De protocollen zijn geschreven met als basis het gedrag van leerlingen, maar in voorkomende gevallen gelden de regels ook voor overtredingen van ouders en medewerkers van Keender.

2. Beleidsuitgangspunten: De veilige school.

Inleiding

Sociale veiligheid draait om het beschermd zijn of het zich beschermd voelen tegen bedreigingen die veroorzaakt worden door het gedrag van mensen in en om de school. Als de school weet wat er speelt worden knelpunten gesignaleerd en kan het beleid daarop worden aangepast.

Wat verstaan we onder een veilige school?

a. voor leerlingen:

- Ze worden met respect bejegend door medeleerlingen, ouders, personeel, etc
- In en rond de school je prettig en veilig kunnen voelen
- Jezelf mogen en kunnen zijn; niet pesten of gepest worden
- De lessen kunnen volgen zonder dat je wordt lastiggevallen
- Geweld en (seksuele) intimidatie zijn uit den boze
- Bij iemand terecht kunnen als er problemen zijn
- Ze worden serieus genomen door personeelsleden en overige medewerkers
- Duidelijke afspraken

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	4 van 53

b. voor ouders:

- Ze worden met respect bejegend door leerlingen, andere ouders, personeel, etc.
- Hun kinderen gaan graag naar school
- Er bestaan geen bedreigingen
- Ze vinden een open oor bij problemen
- Signalen worden opgepakt en problemen aangepakt
- Duidelijke afspraken

c. voor personeel en andere medewerkers:

- Ze worden met respect bejegend door leerlingen, ouders, collega's, etc.
- Problemen worden aangepakt
- Ze kunnen ergens terecht met signalen
- Het is duidelijk wat er gebeurt bij calamiteiten
- Duidelijke afspraken

d. voor de omgeving/de buurt:

- Geen last van leerlingen die rond de school hangen
- Geen vandalisme, vervuiling of diefstal
- Leerlingen worden aangesproken op het gedrag
- Een aanspreekpunt voor suggesties of eventuele klachten
- Signalen worden opgepakt en problemen aangepakt

Preventie gericht op gedrag

a. Waarden en normen

- Respect voor je zelf.
- Respect voor elkaar.
- Respect voor de omgeving.

In de schoolregels zijn deze uitgangspunten terug te vinden.

b. Schoolregels

- Iedereen die regelmatig contact heeft met de school kent deze regels en houdt zich eraan.
- Schoolregels gelden voor alle betrokkenen binnen de school en worden besproken door de leerkracht en komen vervolgens regelmatig terug.
- De ouders zijn op de hoogte van de regels (schoolgids).
- De (groeps-) leerkracht vormt de plek waar leerlingen altijd terecht kunnen. Kinderen kunnen indien nodig ook terecht bij de interne vertrouwenspersoon.
- De school zorgt voor voldoende toezicht.

c. Pesten signaleren en voorkomen

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	5 van 53

- Signalen met betrekking tot pesten worden doorgegeven aan de groepsleerkracht, die vervolgens de situatie beoordeelt, zelf aanpakt of doorgeeft aan de interne vertrouwenspersoon en/ of directie.
- Op elke school wordt specifiek aandacht besteed aan het thema pesten.

Wat te doen bij overtredingen

a. Notitie 'De veilige school'

- Deze notitie vormt de leidraad van handelen rondom veiligheid.
- De door school opgestelde protocollen vormen een handboek bij calamiteiten.
- De veilige school staat op de agenda van de teams met als doel dat de protocollen bekend zijn:
  - a. Bij het personeel en alle andere medewerkers. Doel: het personeel en alle andere medewerkers weten hoe te handelen
  - b. De medezeggenschapsraad, de ouderraad/ oudervereniging en de ouders worden ingelicht over doelstelling en handelen m.b.t. de veilige school.
  - c. Er wordt aandacht besteedt aan de veilige school in de schoolgids

b. Klachtenprocedure

De klachtenprocedure van Keender wordt gehanteerd.
(Zie 7.02 Klachtenregeling)

Voortgang

- Iedere school heeft een vast aanspreekpunt voor pesten (interne vertrouwenspersoon en/of pest coördinator). Dit is een wettelijke verplichting.
- Jaarlijks is er een monitoring van leerlingen (Keenderbreed) in het kader van sociale veiligheid. Op basis van monitoring die een representatief en actueel beeld geeft van de sociale veiligheid van de leerlingen, krijgen scholen inzicht in de daadwerkelijke sociale veiligheid op de school.”

Met het doel dat iedereen op de hoogte is, begrijpt wat de uitgangspunten zijn en weet hoe te handelen worden de protocollen op de verschillende scholen uitgebreid besproken. De veilige school staat jaarlijks op de agenda van de teamvergaderingen. Thema daarbij is het op één lijn komen van onze normen en waarden. Wat is grensoverschrijdend gedrag, wat accepteren we wel en wat niet. Hoe interpreteren we afspraken en hoe zorgen we ervoor dat we ons aan afspraken houden? Hoe beoordelen we situaties? zal binnen kwaliteitszorg op schoolniveau aandacht zijn voor “de veilige school”. Op schoolniveau worden in dit kader keuzes gemaakt t.a.v. professionalisering leerkrachten/medewerkers. Binnen het netwerk vertrouwenspersonen wordt jaarlijks aandacht besteed aan de veilige school.

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	6 van 53

3. Stappenplan school

Om een inschatting van de situatie te maken, dienen de volgende vragen gesteld te worden:

- Wat is er gebeurd; wie is er bij betrokken; wanneer is het gebeurd?
- Is dit gedrag bij deze persoon vaker voorgekomen?
- Wat is de ernst van het grensoverschrijdend gedrag?
- Handelt de school de situatie zelfstandig af?
- Is de interne vertrouwenspersoon op de hoogte?
- Wordt het bestuur en/ of de externe vertrouwenspersoon ingelicht?
- Dient de politie en/ of veilig thuis op de hoogte te worden gesteld of om advies worden gevraagd?

4. Uitwerking stappenplan.

Afhankelijk van de situatie wordt door de school een keuze gemaakt welke stap gezet wordt. Men kan overgaan tot een preventieve ronde en een sanctionerende ronde. Voor beide rondes geldt dat, indien het om gedragingen gaat die ook door de wet om een reactie van politie/justitie vragen, de politie in kennis wordt gesteld. Een situatie kan namelijk dermate ernstig zijn dat het bestuur direct overgaat tot de sanctionerende ronde.

Preventieve ronde

Gesprek leerling/ouders – leerkracht/interne vertrouwenspersoon en/of directie. Dit gesprek wordt door de school vastgelegd.

- In de preventieve ronde zal getracht worden de leerling door middel van gesprekken te bewegen om zijn/haar gedrag te verbeteren, waarbij aandacht zal worden geschonken aan eventuele individuele problemen van de leerling die mogelijk verband houden met zijn/haar ongewenst gedrag.
- Zo nodig wordt de leerling/ouder(s), indien van toepassing, verwezen naar een hulpverleningsinstantie. Eventueel wordt de politie op de hoogte gesteld of om advies gevraagd. Als uit het protocol blijkt dat het om een gedraging gaat waarbij de wet wordt overtreden, wordt de politie altijd in kennis gesteld door of namens de directeur. Het inschakelen van de politie gebeurt pas nadat de ouders van de leerling zijn geïnformeerd. Wanneer er sprake is van een slachtoffer, worden ook de ouders van het slachtoffer op de hoogte gesteld. Als de gedraging of de omstandigheden vereisen dat direct politieoptreden noodzakelijk is, worden de ouders zo spoedig mogelijk achteraf op de hoogte gebracht.

Gesprek school, ouders en leerling.

- Bij herhaling van het gedrag zal opnieuw een gesprek plaatsvinden tussen school, leerling en ouders. Het aangemaakte dossier van de leerling wordt aangevuld. Afhankelijk van de problematiek wordt de wijkagent op de hoogte gesteld.

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	7 van 53

Sanctionerende ronde

Een sanctionerende ronde waarbij tegenover de ongewenste/verboden gedraging van de leerling door de school een sanctie wordt gezet. Tevens zal ook in deze ronde aandacht zijn voor eventuele individuele problemen van de leerling die mogelijk verband houden met zijn/haar ongewenst gedrag. Zo nodig wordt de leerling, indien van toepassing, verwezen naar een hulpverleningsinstantie. Eventueel wordt de wijkagent op de hoogte gesteld of om advies gevraagd. Indien uit het protocol blijkt dat het om een gedraging gaat die tevens door wet gesanctioneerd dient te worden wordt de politie in kennis gesteld.

Bedenktime

- In deze fase kan de leerling gedurende een bepaalde tijd de toegang tot de lessen worden ontzegd. De leerling blijft echter wel op school en werkt individueel aan schoolwerk. Deze tijd kan door de school worden benut om zich te beraden over eventuele volgende stappen.
- Procedure schorsing en verwijdering (zie 2.04 Protocol schorsing en verwijdering leerlingen).

5. Monitoring

De toelichting bij de wet geeft aan welke eisen worden gesteld aan de monitoring door de school.

Dat zijn:

Betrouwbaar en valide: het instrument moet valide zijn (meet het instrument wat wordt bedoeld) en op betrouwbare manier meten. Daarbij moet het instrument inzicht geven in:

- Hoe ervaren leerlingen de sociale en fysieke veiligheid op school,
- Hebben leerlingen te maken met aantasting van de sociale en fysieke veiligheid (zoals door pesten (inclusief pesten via social media), geweld, discriminatie e.d.),
- Hoe is het gesteld met het welbevinden van leerlingen op school?

Gestandaardiseerd, jaarlijks en representatief:

Om een goed beeld te kunnen geven is van belang dat een gestandaardiseerd instrument wordt gebruikt, dat tenminste eens per schooljaar onder een representatief deel van de leerlingen wordt afgenomen.

Beschikbaarstelling monitorgegevens: De wet geeft tevens aan dat de school ervoor zorgt dat de monitorgegevens voor de inspectie toegankelijk zijn en beschikbaar worden gesteld, zodat de inspectie inzicht krijgt in de daadwerkelijke beleving

5. Evaluatie

Dit beleidsstuk zal binnen directeursberaad en GMR van Keender jaarlijks worden geëvalueerd. De volgende evaluatie vindt plaats in 2019.

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	8 van 53

H 2 Protocollen

2.1 Protocol pesten

Waarom een pestprotocol?

De Dr. Ariëns Daltonschool wil haar kinderen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin zij zich harmonieus en op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen. De leerkrachten bevorderen deze ontwikkeling door het scheppen van een veilig klimaat in een prettige werksfeer in de groep en op het schoolplein. In veruit de meeste gevallen lukt dit door de ongeschreven regels aan te bieden deze te onderhouden, maar soms is het gewenst om duidelijke afspraken met de kinderen te maken. Een van die duidelijke regels is dat kinderen met respect met elkaar dienen om te gaan. Dat het niet altijd als vanzelfsprekend wordt ervaren, geeft aan dat we het kinderen moeten leren en daar dus energie in moeten steken. Ons pedagogisch uitgangspunt is dat alle kinderen met elkaar moeten *leren* omgaan. Op de Dr. Ariëns Daltonschool gebruiken we het plan gedrag (Kees van Overveld) en een daarbij voor gemaakt groepsplan. Dit groepsplan hanteren we in alle groepen en zal minimaal 3 keer per jaar worden bijgesteld. Ook maken we gebruik van de methode “Sociaal gedrag elke dag”.

Het leerproces verloopt meestal vanzelf goed, maar het kan ook voorkomen dat een kind in een enkel geval systematisch door andere kinderen wordt gepest. Dan kan een kind zodanig in de knoop komen met zijn schoolomgeving, dat de ongeschreven regels van de leerkracht niet meer voldoende de veiligheid bieden en daarmee de gewenste ontwikkeling onderbreken. In een dergelijk geval is het van groot belang dat de leerkracht onder ogen ziet, dat er een ernstig probleem in zijn of haar groep is. In een klimaat waarin het pesten gedoogd wordt, worden ook de pedagogische structuur en de veiligheid daarin ernstig aangetast. Voor de Dr. Ariëns Daltonschool is dat een niet te accepteren en ongewenste situatie. Dit protocol is een vastgelegde wijze waarop we het pestgedrag van kinderen in voorkomende gevallen benaderen. Het biedt alle betrokkenen duidelijkheid over de impact, ernst en ook specifieke aanpak van dit ongewenste gedrag. De vertrouwenspersoon van school komt maakt aan het begin van het jaar een ronde langs alle klassen om o.a. de aspecten die te maken hebben met pesten onder de aandacht van de kinderen te brengen. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de anti-pestkoffer. Voor ouders komt er begin van elk schooljaar een artikel in de nieuwsbrief waarin de interne vertrouwenspersoon haar taak toelicht.

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	9 van 53

Achtergrondinformatie.

Plagen en pesten, wat is daar het verschil tussen?

Iemand op het schoolplein een stevige duw geven kan plagen zijn, maar het kan net zo goed gaan om echt pestgedrag. We spreken over plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het vertoonde gedrag een uitnodigend karakter heeft om iets terug te geven vanuit een onschuldige sfeer. Het gaat dan om een prikkelend spelletje, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Er is sprake van een pedagogische waarde: door elkaar eens uit te dagen leren kinderen heel goed om met allerlei conflicten om te gaan. Dat is een vaardigheid die ze later in hun leven van pas komt bij conflicthantering, waar iedereen in zijn leven mee te maken krijgt.

Voorbeelden van specifiek pestgedrag:

Verbaal:

- Vernederen: "Haal jij alleen de ballen maar uit de bosjes, je kunt niet goed genoeg voetballen om echt mee te doen".
- Schelden: "Viespeuk, etterbak, mietje" enz.
- Dreigen: "Als je dat doorvertelt, dan grijpen we je."
- Belachelijk maken, uitlachen bij lichaamskenmerken of bij een verkeerd antwoord in de klas.
- Kinderen een bijnaam geven op grond van door de kinderen als negatief ervaren kenmerken. (rooie, dikke, dunne, flapoor, centenbak enz)
- Gemene briefjes schrijven om een kind uit een groepje te isoleren of echt steun te zoeken om samen een bepaald kind te pesten.
- Samenzweren tegen een bepaald kind/ buitensluiten van een bepaald kind.

Fysiek:

- Trekken en duwen of zelfs spugen.
- Schoppen en laten struikelen.
- Krabben, bijten en aan haren trekken.

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	10 van 53

Intimidatie:

- Een kind achterna blijven lopen of een kind ergens opwachten.
- Iemand in de val laten lopen, de doorgang versperren of klem zetten tussen de fietsen.
- Dwingen om bezit dat niet van jou is af te geven.
- Een kind dwingen bepaalde handelingen te verrichten, bijvoorbeeld geld of snoep meenemen.

Isolatie:

- Steun zoeken bij andere kinderen dat het kind niet wordt uitgenodigd voor partijtjes en leuke dingetjes.
- Uitsluiten: het kind mag niet meedoen met spelletjes, niet meelopen naar huis, niet komen op een verjaardag.

Stelen of vernielen van bezittingen:

- Afpakken van schoolspullen, kleding of speelgoed.
- Beschadigen en kapotmaken van spullen: boeken bekladden, schoppen tegen en gooien met een schooltas, banden van de fiets lek steken.

Het specifieke van pesten is dus gelegen in het bedreigende en vooral systematische karakter. We spreken van pestgedrag als het daarnaast ook nog regelmatig gebeurt, waardoor de veiligheid van de omgeving van een kind wordt aangetast. De inzet van het pestgedrag is altijd macht door intimidatie. Bij dit echte pestgedrag zien we ook altijd de onderstaande rolverdeling terug bij een aantal betrokkenen.

De betrokkenen**Het gepeste kind:**

Sommige kinderen hebben een grotere kans om gepest te worden dan anderen, bijvoorbeeld door de wijze waarop gevoelens worden beleefd en de manier waarop dat geuit wordt. Uit onderzoek blijkt dat kinderen gepest worden in situaties waarin pesters al de kans krijgen om een slachtoffer te pakken te nemen. Er is dan al sprake van een onveilige situatie, waarbinnen een pester zich kan manifesteren en zich daarin ook nog verder kan ontwikkelen.

Kinderen die gepest worden doen vaak andere dingen dan de meeste leeftijdgenoten in hun omgeving. Ze spelen een ander instrument, doen aan een andere sport of zitten op een ander clubje. Ze zijn goed in vakgebieden of juist niet goed. Er zijn helaas aanleidingen genoeg om door anderen gepest te worden mits de pesters daar de kans voor krijgen vanuit de situatie.

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	11 van 53

Veel kinderen die worden gepest hebben een beperkte weerbaarheid. Ze zijn niet in staat daadwerkelijk actie te ondernemen tegen de pestkoppen en stralen dat dan ook uit naar hun kwelgeesten. Vaak zijn ze angstig en onzeker in een groep, ze durven weinig of niets te zeggen, omdat ze bang zijn om uitgelachen te worden. Deze angst en onzekerheid worden verder versterkt door het ondervonden pestgedrag, waardoor het gepeste kind in een vicieuze cirkel komt waar het zonder hulp zeker niet uitkomt. Gepeste kinderen voelen zich vaak eenzaam, hebben in hun gepeste omgeving geen vrienden om op terug te vallen en kunnen soms beter met volwassenen opschieten dan met hun leeftijdgenoten

De pesters

Kinderen die pesten zijn vaak juist fysiek wel de sterksten uit de groep. Ze kunnen zich permitteren zich agressiever op te stellen en ze reageren dan ook met dreiging van geweld of de indirecte inzet van geweld. Pesters lijken in eerste indruk populair te zijn in een klas, maar ze dwingen hun populariteit in de groep af door te laten zien hoe sterk ze zijn en wat ze allemaal durven.

Met het vertoonde pestgedrag gaat ze dat gemakkelijk af en ze krijgen andere kinderen mee bij het gedrag naar een slachtoffer. Pesters hebben ook feilloos in de gaten welke kinderen gemakkelijk aan te pakken zijn en als ze zich al vergissen, gaan ze direct op zoek naar een volgend slachtoffer. De zwijgende meerderheid en potentiële meelopers krijgen een keuze die onuitgesproken wordt opgelegd en die aan duidelijkheid niet te wensen overlaat: Je bent voor of je bent tegen me. Hier gaat een grote dreiging uit naar de gezamenlijke omgeving van pester en slachtoffer.

Alles is immers beter dan door de “machtige pester” zelf gepest te worden. De pesters stralen juist deze dreigende zekerheid met verve uit. Ze overtreden bewust regels en hebben vaak de vaardigheden ontwikkeld met hun daden weg te komen. Het profiel van de pester is sterk zelf bevestigend, hij ziet zichzelf als een slimme durfal die de dommerds de loef afsteekt en ze dat ook bij herhaling laat merken. “Wie maakt mij wat?” staat met grote letters op het voorhoofd geschreven.

Het komt ook regelmatig voor dat een pestkop een kind is dat in een andere situatie zelf slachtoffer is of was. Om te voorkomen weer het mikpunt van pesten te worden, kan een kind zich bijvoorbeeld in een andere omgeving dan die van zijn slachtofferrol, vervolgens als pester gaan opstellen en manifesteren. “Laten pesten doet pesten”.

Meisjes pesten minder openlijk dan jongens en vaak op een subtiele manier waarbij de uitdaging naar het gezag ter plekke niet echt aan de orde is. Ze pesten meer met woorden, maken geniepige opmerkingen of sluiten andere kinderen buiten. Meisjes opereren minder individueel en meer met groepsvorming in de zin van er al dan niet bij te horen. Fysiek geweld komt bij deze groep pesters veel minder voor.

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	12 van 53

Een succesvolle pester leert niet om zijn agressie op een andere manier te uiten dan door het ongewenste pestgedrag te vertonen. Ook pesters hebben op termijn last van hun pestgedrag. Door hun verkeerde en vooral beperkte sociale vaardigheden hebben ze vaak moeite om vriendjes op lange termijn te maken en een vriendschap op te bouwen en te onderhouden op andere gronden dan die van macht en het delen in die macht. Pesters maken een abnormale sociale ontwikkeling door met alle gevolgen van dien voor de pester zelf.

De meelopers en de andere kinderen

De meeste kinderen zijn niet direct betrokken bij pesten in de direct actieve rol van pester. Sommige kinderen behouden enige afstand en andere kinderen doen incidenteel mee. Dit zijn de zogenaamde “meelopers”. Er zijn ook kinderen die niet merken dat er gepest wordt, of er zijn kinderen die het niet willen weten dat er gepest wordt in hun directe (school) omgeving.

Het specifieke kenmerk van een meeloper is de grote angst om zelf in de slachtofferrol te geraken. Maar het kan ook zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en denken daardoor in populariteit mee te liften met de pester in kwestie.

Voorals meisjes doen nogal eens mee met pesten om een vriendin te kunnen behouden. Als kinderen actiever gaan mee pesten in een grotere groep, voelen ze zich minder betrokken en verantwoordelijk voor wat er met pesten wordt aangericht. Alles wat in een groep gebeurt laat het individueel denken meer en meer achter zich en zo kan met name groepsgegedrag leiden tot excessen die achteraf voor iedereen inclusief de pesters onacceptabel zijn.

Het heeft absoluut zin om daadwerkelijk op te staan tegen het pesten. Zodra andere kinderen het gepeste kind te hulp komen of tegen de pesters zeggen dat ze moeten ophouden, kan de situatie aanzienlijk veranderen. Het pesten wordt dan al direct minder vanzelfsprekend en draagt bovendien grotere risico's met zich mee. De situatie voor met name meelopers verandert door het ongewenste karakter van het vertoonde pestgedrag. Het wordt duidelijk dat het geen groepsnorm is om mee te gaan in het pestgedrag. Meelopers horen graag bij de norm en de grote groep en zijn niet bereid en ook niet in staat om grote risico's te lopen waarvan ze de gevolgen niet kunnen overzien, dit in tegenstelling tot de ervaren pester.

Kinderen die pestgedrag signaleren en dit bij de leerkracht aangeven vervullen dus een belangrijke rol. Ook de ouders kunnen een belangrijke rol spelen. Ouders van kinderen die gepest worden en die dit probleem met de school of op de club willen bespreken, zijn natuurlijk altijd emotioneel bij het onderwerp betrokken. De gevoelde onmacht bij deze ouders wordt door hen sterk ervaren en is niet altijd een goede leidraad tot een rationeel handelen. De ouder wil maar een ding en dat is dat het pestgedrag ogenblikkelijk stopt. Ouders van kinderen die niet direct bij het pesten zijn betrokken,

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	13 van 53

kunnen meer afstand nemen. Daardoor zijn ze beter in staat om duidelijk te maken aan hun kind dat er iets aan het pesten gedaan moet worden. Dit is ook in het belang van de opvoeding en ontwikkeling hun eigen kind. Als er in de omgeving van een kind gepest wordt, heeft het kind zelf ook last van een onveilige, onprettige sfeer in de groep of de klas

Te verwachten problemen bij de aanpak van pesten.

Bij het gepeste kind: Een gepest kind schaamt zich vaak voor zijn gedrag, het voldoet niet aan normen die de ouders graag in hun kinderen terugzien: een vrolijk en vooral onbezorgd kind dat zelfstandig in staat is zijn boontjes te doppen. Pesten is een groot probleem voor kinderen en zorgt ook voor een evenredig groot probleem bij de erkenning en de aanpak ervan. Veel gepeste kinderen doen er dan uiteindelijk ook maar het zwijgen toe en vereenzamen. Het is buitengewoon belangrijk dat het kind zich veilig voelt bij de volwassenen om hem/haar heen. Bij het bespreekbaar maken bij ouders/opvoeders, kan het gepeste kind geconfronteerd worden met angstgevoelens bij een komende confrontatie met de pester. Van groot belang is de begeleiding daarbij.

Bij de pester: De pester zelf ziet zich in zijn machtsspel bedreigd, en dat moet ten koste van alles voorkomen worden. Soms blijken de pesters echter net zo opgelucht als de slachtoffers bij een duidelijke aanpak. Er wordt immers ook aandacht besteed aan hun onmacht om normaal met andere kinderen een relatie op te bouwen. Bij een aantal pesters is dat hun liefste wens waardoor ze echter helaas onmachtig zijn door het ontbreken van het hanteren van de juiste vaardigheden.

In de directe kind-omgeving: Daarnaast is het goed te weten dat er altijd kinderen zijn die zich schuldig voelen omdat ze niet op kunnen komen voor het slachtoffer door actief te helpen of een volwassene te hulp roepen. Dit is vergelijkbaar met het niet te hulp schieten bij het verdrinken van mensen, waar een menigte bij aanwezig is.

Ook zijn er altijd kinderen die helemaal niet in de gaten hebben dat er in hun omgeving gepest wordt. Ze zien wel het een en ander gebeuren, maar kunnen de gebeurtenissen niet duiden als pestgedrag, waar gepeste kinderen erg veel last van ondervinden.

Bij de ouders: Ouders van kinderen hebben vaak moeite om hun kind terug te zien in de rol van meeloper of pester. Ouders beschikken niet altijd over de juiste informatie en ook het zich op beperkte schaal voordoen van conflictsituaties tussen groepen kinderen, zorgt ervoor dat er nauwelijks vergelijkingsmateriaal voorhanden is. Een pester op school hoeft zich in de thuissituatie niet als pester te manifesteren. Sommige ouders zien ook de ernst van de situatie onvoldoende in. Zij vertalen het pestgedrag van hun kind in weerbaar gedrag. Hun kind maakt echter een abnormale ontwikkeling door met

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	14 van 53

grote risico's op normatief afwijkend gedrag op latere leeftijd met grote gevolgen. Andere ouders zien er niets meer in dan wat onschuldige kwajongensstreken. De slogan: "Ach iedereen is wel eens gepest, u toch ook?" , "geeft de visie van de ouders op dit gedrag aardig weer. Behalve de pester moeten dus ook vaak de ouders doordrongen worden van het ongewenste karakter voor alle betrokkenen van het vertoonde pestgedrag. Ook is het erg belangrijk dat ouders van het gepeste kind de ernst van de situatie inzien, het is voor het kind erg belangrijk dat hij/zij geloofd wordt.

Uitgangspunten bij ons pestprotocol

1. Als pesten en pestgedrag plaatsvindt, ervaren we dat een probleem op onze school zowel voor de leerkrachten als de ouders, de kinderen, de gepeste kinderen, de pesters en de 'zwijgende' groep kinderen
2. De school heeft een inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en in het geheel niet wordt geaccepteerd.
3. Leerkrachten en overblijfoeders moeten tijdig inzien en alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Indien pestgedrag optreedt, moeten leerkrachten en overblijfoeders duidelijk stelling en actie ondernemen tegen dit gedrag. De verantwoordelijkheid blijft te allen tijde liggen bij de leerkrachten. Overblijfoeders nemen zo nodig contact op met de leerkracht.
4. Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen weer optreedt, voert de school de uitgewerkte protocollaire procedure uit.
5. Dit pestprotocol wordt door de directie, het hele team en de M.R. onderschreven en ook alle ouders ter inzage aangeboden.

Pestprotocol van de Dr. Ariëns Daltonschool.

Wat is de inhoud van het pestprotocol?

Het pestprotocol vormt de verklaring van de vertegenwoordigers van de school en de ouders waarin is vastgelegd dat men pestgedrag op school niet accepteert en volgens een vooraf bepaalde handelwijze gaat aanpakken.

De Ariëns Daltonschool wil voor alle kinderen die de school bezoeken een veilige school zijn.

Dit betekent dat de school expliciet stelling neemt tegen pestgedrag en concrete maatregelen voorstelt bij voorkomend pestgedrag.

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	15 van 53

Om welke protocollaire maatregelen gaat het?

A Maatregelen en procedure:

Preventieve maatregelen:

1. De leerkracht bespreekt met de leerlingen de algemene afspraken en regels in de groep als normaal gebruikelijk aan het begin van het schooljaar. Het onderling plagen en pesten wordt hier benoemd en besproken in alle groepen van de school en vanaf groep 3 t/m 8 worden de regels van het pestprotocol expliciet besproken. De interne vertrouwenspersoon komt aan het begin van het schooljaar in elke groep om zijn/haar functie uit te leggen en de kinderen duidelijk te maken dat ze altijd kunnen komen als ze problemen hebben. Op die momenten is de eigen leerkracht in de groep van de interne vertrouwenspersoon.
2. Indien de leerkracht aanleiding daar toe ziet, besteedt hij of zij expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek.
3. We maken gebruik van het Kinderen en hun sociale talenten , Sociaal gedrag elke dag en Plan gedrag. Tevens maken we gebruik van het project van Kids tegen geweld, elke maand hangen er nieuwe posters in de gangen.

Repressieve maatregelen.

1. Er is gedurende de pauze en een kwartier voor schooltijd een pleinwacht aanwezig op de speelplaats. Na schooltijd is er ook altijd ongeveer 15 minuten een leerkracht aanwezig op de speelplaats.
2. Indien er sprake is van incidenten betreffende pestgedrag wordt dat met de betrokken kinderen besproken door de leerkracht van het kind. Dit gesprek staat niet op zichzelf maar wordt regelmatig herhaald om het probleem aan te pakken. Van dit gesprek worden aantekeningen gemaakt in het kind volgsysteem van zowel de pester als het gepeste kind.
3. Indien er sprake is van herhaald pestgedrag worden de ouders van de pester in het bijzijn van de pester door de leerkracht, evt. bijgestaan door de interne vertrouwenspersoon, op de hoogte gesteld van de ongewenste gebeurtenissen in een gesprek op school. Aan het eind van dit oudergesprek worden de afspraken met de pester uitdrukkelijk doorgesproken en ook vastgelegd. Ook de op te leggen sancties bij overtreding van de afspraken worden daarbij vermeld. Gedacht kan worden aan uitsluiting van met name de situaties die zich in het bijzonder lenen voor pestgedrag. Daarbij kan gedacht worden aan: buitenspelen, overblijven, bewegingsonderwijs, excursies, schoolreisjes en bibliotheekbezoek. De directeur en de interne vertrouwenspersoon van de school worden uiterlijk in dit stadium op de hoogte gesteld van de gesprekken met de kinderen en de ouders. De gemaakte afspraken worden vastgelegd in een dossier.

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	16 van 53

4. Indien het probleem zich toch blijft herhalen meldt de leerkracht dit gedrag ook aan de directeur van de school. De leerkracht overhandigt de directeur een verslag met daarin de data van de gebeurtenissen, de data en inhoud van de gevoerde gesprekken en de vastgelegde afspraken zoals die gemaakt zijn om het pesten aan te pakken.
5. De directeur roept de ouders op school voor een gesprek. Ook het kind kan in dit eerste directie gesprek betrokken worden. De directeur gaat uit van het opgebouwde archief van de leerkracht en vult dit archief verder aan met het verloop van de gebeurtenissen.
6. Indien het gedrag niet verbetert kan er een verwijzing plaatsvinden naar het maatschappelijk zorgsysteem in de richting van de afdeling jeugdzorg . Eventueel in overleg met de schoolarts en/of externe vertrouwenspersoon.
7. Een en ander wordt zorgvuldig gedocumenteerd in het kind volgsysteem van de school en wel die van de zorgprocedure.
8. Indien het gedrag van de pester niet aanzienlijk verbetert, en / of de ouders van het kind werken onvoldoende mee om het probleem ook aan te pakken kan de directeur van de school overgaan tot bijzondere maatregelen als daar zijn: isoleren van de pester of een tijdelijke uitsluiting van het bezoeken van de lessen van de school met een maximum van drie dagen.

B De concrete pedagogische invulling als handvat van het pestprotocol:

Formulieren en procedures leiden op zichzelf niet tot het verdwijnen van ongewenst gedrag. Wel is het belangrijk om in zaken als pestgedrag duidelijk te volgen hoe het verloop van een ondernomen actie wordt behandeld want er is veel tijd mee gemoeid en er zijn ook vele betrokkenen. Onderstaande tekst geeft concrete invullingen en handreikingen in het pedagogisch handelen vanuit de professionele schoolomgeving.

Indien bij het signaleren van een pestprobleem dat de leerling niet aan de leerkracht durft te vertellen, kan een kind naar de contactpersoon van de school gaan. Deze leerkracht, koppelt het probleem vervolgens terug naar de direct betrokken leerkracht alsmede de directeur van de school. Geheimhouding van dit probleem moet bij deze terugkoppeling gewaarborgd zijn, zodat het betrokken kind zich ten allen tijde veilig voelt.

De leerkracht heeft een zeer belangrijke rol. De leerkracht zal helder en duidelijk moeten maken dat dit ongewenste gedrag volstrekt niet geaccepteerd wordt..

De leerkracht biedt in eerste instantie de gepeste leerling bescherming, spreekt zwaar en ernstig met de pester en zijn ouders en richt zich vervolgens op de zwiigende middengroep en de meelopers. Indien nodig zal dit in overleg gebeuren met de interne vertrouwenspersoon.

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	17 van 53

De interne vertrouwenspersoon en de I.B.-er kunnen in veel gevallen door een goed overleg komen tot een oplossing van diverse problemen.

Hulp aan het gepeste kind:

De begeleiding van het gepeste kind is van groot belang. Het kind is eenzaam en slachtoffer en heeft recht op professionele zorg vanuit de school. Naast het voorkomen van nieuwe ongewenste ervaringen staat het verwerken van de ervaringen. Dit gebeurt door achtereenvolgens:

- Gesprekken met bij voorkeur de leerkracht van het kind en anders door de contactpersoon. Bij het in de gaten houden van ontwikkelingen is het van belang naast incidentele momenten ook vaste momenten van gesprek in te bouwen waarin het kind gevraagd wordt naar de gewenste vooruitgang. Het doel is tweeledig: zowel het signaleren van nieuwe prikkels als het verwerken van de eerdere ervaringen.
- Schriftelijke verwerking door het kind. Het kind krijgt de beschikking over een “verwerkingsschriftje” dat op elk gekozen moment door het kind kan worden ingevuld in en buiten de reguliere schooltijd om. Het gaat hier om een vertrouwelijk instrument van kind en leerkracht. Het kind krijgt op die manier de gelegenheid de traumatische ervaringen van zich af te schrijven/tekenen.

Hulp aan de pester:

De pesters hebben in ons pedagogisch stelsel ook recht op hulp, zij ervaren regelmatig problemen in omgang met anderen en hebben daar onze professionele hulp bij nodig. Die hulp kan bestaan uit de volgende activiteiten:

- Een gesprek vanuit het protocol waarin ondubbelzinnig zal worden aangegeven welk gedrag niet geaccepteerd wordt op de school. Dit gesprek wordt gevoerd als een slecht-nieuwsgesprek. Er wordt een schriftelijk verslagje van gemaakt. Een duidelijk afspraak voor een vervolgesprek op termijn ongeacht de ontwikkelingen en welke straf er zal volgen indien het pestgedrag toch weer voorkomt.
- Pestgedrag wordt binnen het team van de school gemeld zodat al het personeel alert kan reageren.
- De ouders worden geïnformeerd van zowel de pester als het gepeste kind.
- Van alle gesprekken met de pester en /of ouders worden verslagen gemaakt. Indien deze activiteit geen oplossing biedt voert de leerkracht een aantal probleemoplossende gesprekken met de leerling waarbij getracht zal worden de oorzaak van het pesten te achterhalen. Daarnaast proberen we de pester gevoelig te maken voor hetgeen hij/zij aanricht bij het gepeste kind.
- Als het pestgedrag blijft voortduren roept de school de hulp in van de interne/externe vertrouwenspersoon van de Stichting Keender.

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	18 van 53

Indien dit alles niet leidt tot een verbetering zal de ouders geadviseerd worden te kijken naar een andere school voor hun kind.

Hulp aan de zwijgende middengroep en de meelopers.

De zwijgende middengroep is als eerder beschreven in dit stuk van cruciaal belang in de aanpak van het probleem. Als de groep eenmaal in beweging is gebracht, hebben kinderen die pesten veel minder te vertellen. Deze middengroep is eenvoudig te mobiliseren, niet alleen door de leerkracht, maar ook door de ouders.

Hulp aan de ouders

Voor de ouders van het gepeste kind is het van belang dat de school ernst maakt met de aanpak van het pesten. Met de ouders van het gepeste kind zal overleg zijn over de aanpak en de begeleiding van hun kind. De ouders van de pesters moeten absoluut op de hoogte zijn van wat er met hun kind gebeurt. Zij hebben er recht op te weten dat hun kind in sociaal opzicht bepaald zorgwekkend gedrag vertoont dat dringend verbetering behoeft.

- De ouders van de zwijgende middengroep en de meelopers moeten zich bij de leerkracht of de interne vertrouwenspersoon kunnen melden als zij van hun kind vernemen dat er een kind gepest wordt. Ook voor ouders moet een klimaat geschapen worden waarin het duidelijk is dat de school open staat voor dit soort meldingen.
- Ouders kunnen hun kinderen zeggen dat zij het verschrikkelijk vinden als kinderen elkaar pesten. Dat als hun kind het ziet, het zeker niet mee moet pesten, maar stelling moet nemen. Indien het kind die stelling niet durft te nemen, het altijd aan de ouders of aan de leerkracht moet vertellen. Praten over pesten is fundamenteel iets anders dan klikken.. Ouders kunnen hun kind daarin ondersteunen en begeleiden.

De belangrijkste regel bij pesten luidt:

Word je gepest, praat er thuis en op school over. Je mag het niet geheim houden!!

Samen met de leerlingen bekijken we de volgende regels en n.a.v. deze regels maken ze zelf een lijst met regels waaraan ze zich dienen te houden. Er is een voorbeeldontwerp, indien ze dat willen kunnen ze ook zelf een ontwerp maken op de computer. Hierna volgt het ondertekenen door alle leerlingen, waarna het document een plek krijgt in de klas. Wie zich niet kan houden aan de regels krijgt een van te voren besproken straf. Dit kan door de leerlingen zelf bedacht worden of door de leerkracht aangegeven worden.

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	19 van 53

De gouden regels vanuit het pestprotocol voor de kinderen kunnen zijn:

1. Je beoordeelt andere kinderen niet op hun uiterlijk.
2. Je sluit een ander kind niet buiten van activiteiten.
3. Je komt niet zonder toestemming aan de spullen van een ander kind.
4. Je scheldt een kind niet uit en je verzint geen bijnamen.
5. Je lacht een ander kind niet uit en je roddelt niet over andere kinderen
6. Je bedreigt elkaar niet en je doet elkaar geen pijn.
7. Je accepteert een ander kind zoals hij of zij is.
8. Je bemoeit je niet met een ruzie door zomaar partij te kiezen Als je zelf ruzie hebt, praat het eerst uit lukt dat niet dan meld je dat bij de overblijfkraft of de leerkracht.
9. Als je ziet dat een kind gepest wordt, dan vertel je dat aan de overblijfmoeder of de leerkracht. Dat is dan geen klikken!!!

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	20 van 53

2.2 Protocol fysieke agressie en intimidatie

Algemene definitie

Onder fysieke agressie wordt verstaan het uitoefenen van geweld op het lichaam van het ander.

Fysiek:

Zoals in het pestprotocol is aangegeven vallen de volgende onderdelen onder fysieke agressie:

- Trekken en duwen of zelfs spugen
- Schoppen en laten struikelen.
- Krabben, bijten en aan haren trekken.

Intimidatie:

Zoals in het pestprotocol is aangegeven vallen de volgende onderdelen onder intimidatie:

- Iemand achterna blijven lopen of ergens opwachten.
- Iemand in de val laten lopen, de doorgang versperren of klem zetten tussen de fietsen.
- Dwingen om bezit dat niet van jou is af te geven.
- Iemand dwingen om bepaalde handelingen te verrichten, bijvoorbeeld geld of snoep meenemen

Als ouders, personeelsleden of leerlingen te maken krijgen met deze vorm van agressie kan de interne vertrouwenspersoon ingeschakeld worden. De interne vertrouwenspersoon zal de klacht altijd vertrouwelijk behandelen. In eerste instantie zal er een poging gedaan worden om de klacht intern binnen de school op te lossen. Lukt dit niet dan kan de interne vertrouwenspersoon:

- De weg wijzen naar of contact zoeken met de externe vertrouwenspersoon.
- De klacht rapporteren bij het bestuur waarna advies van het schoolbestuur zal volgen. N.a.v. dat advies kan het schoolbestuur stappen ondernemen.

Ouders kunnen de klachtencommissie ook rechtstreeks benaderen, dus zonder tussenkomst van de schoolleiding of het schoolbestuur.

De te nemen stappen zoals beschreven in de klachtenregeling.

Klacht over ongewenste gedragingen:	
☐	Seksuele intimidatie
☐	Agressie
☐	Geweld
☐	Racisme
☐	Discriminatie

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	21 van 53

○ Pesten
1. Gesprek met groepsleerkracht
2. Gesprek met interne contactpersoon
3. Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met schoolleiding
4. Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met externe vertrouwenspersoon
5. Indien geen bevredigend resultaat: klacht indienen bij klachtencommissie
6. Behandeling klacht door klachtencommissie
7. Bevoegd gezag neemt maatregelen

Door aandacht te besteden aan omgangsvormen en door het maken van duidelijke afspraken kan veel voorkomen worden. Preventie is erg belangrijk, daarom werken wij binnen school met de methode "Kinderen en hun sociale talenten", deze methode oefent systematisch hoe je met elkaar omgaat maar ook wat pesten en geweld teweeg kan brengen.

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	22 van 53

2.3 Protocol verbale agressie en intimidatie

Algemene definitie

Onder verbale agressie wordt verstaan het verbaal of schriftelijk bedreigen, of via sms of e-mail, intimideren, beledigen of uitschelden van een persoon.

Verbale agressie :

In ons pestprotocol staat verbale agressie beschreven onder:

- Vernederen
- Schelden
- Dreigen
- Belachelijk maken/uitlachen om lichaamskenmerken of verkeerde antwoorden in de klas
- Bijnamen geven
- Gemene briefjes schrijven

Dit kan nog verder gaan via internet:

- Schelden of bedreigen via e-mail/ social media zoals bijv. facebook, snapchat, twitter.

Ouders/ leerlingen en leerkrachten worden hierover worden aangesproken als dat nodig is.

Bij vormen van pesten via internet na schooltijd door leerlingen van school onder elkaar kan het ingrijpen door school in de vorm van contact maken met leerlingen en ouders belangrijk zijn. Indien nodig zal dit ook gedaan worden om erger te voorkomen.

De te nemen stappen zoals beschreven in de klachtenregeling.

Klacht over ongewenste gedragingen:	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Seksuele intimidatie ○ Agressie ○ Geweld ○ Racisme ○ Discriminatie ○ Pesten 	
1. Gesprek met groepsleerkracht	
2. Gesprek met interne contactpersoon	
3. Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met schoolleiding	
4. Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met externe vertrouwenspersoon	
5. Indien geen bevredigend resultaat: klacht indienen bij klachtencommissie	
6. Behandeling klacht door klachtencommissie	
7. Bevoegd gezag neemt maatregelen	

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	23 van 53

Door aandacht te besteden aan omgangsvormen en door het maken van duidelijke afspraken kan veel voorkomen worden. Preventie is erg belangrijk, daarom werken wij binnen school met de methode "Kinderen en hun sociale talenten", deze methode oefent systematisch hoe je met elkaar omgaat maar ook wat pesten en geweld teweeg kan brengen.

Hoe gaan we om met alle betrokkenen bij agressief gedrag en intimidatie:

Onze school wil een veilige school zijn voor iedereen.

Kernwoorden hierbij zijn respect voor en acceptatie van elkaar. Een goede samenwerking tussen personeel, ouders/verzorgers en leerlingen waardoor een leerling optimaal tot leren kan komen, is hierbij belangrijk. Wij geven dit vorm in zijn pedagogisch klimaat. Het pedagogisch klimaat komt naar voren in de stijl van lesgeven, de benadering van de leerlingen, leerkrachten, de ouders/verzorgers en de gasten en door de inrichting van het gebouw. De verschillende pedagogische kenmerken van de school zijn o.a te herkennen in:

- Leerling-gedrag
- Leerkrachtgedrag
- Leeromgeving

Alle personen binnen de school dragen bij aan een veilig klimaat. Er is onderscheid gemaakt tussen leerlingen, medewerkers, ouders/verzorgers en bezoekers.

Leerlingen:

Bij te stoppen agressie en geweld

De leerkracht stopt het ongewenste gedrag, door heldere eenduidige instructies.

Eventueel wordt de leerling uit de situatie gehaald, waardoor de leerling tot rust kan komen en een onveilige situatie opgeheven wordt.

- De leerkracht gaat in gesprek met de betreffende leerling en het slachtoffer en probeert in een gezamenlijk gesprek het onderliggende conflict op te lossen om zo herhaling te voorkomen.
- De leerkracht sanctioneert het gedrag van de leerling.
- De leerkracht bespreekt - liefst dezelfde dag - het ongewenste gedrag met ouders/verzorgers en geeft aan hoe één en ander afgehandeld is.
- De leerkracht registreert het voorval in het leerling-dossier.

Bij zeer agressief en gewelddadig gedrag en bij langdurig agressief en gewelddadig gedrag

De medewerkers van de school bepalen aan de hand van bovenstaande of de leerling agressief gedrag vertoont. De medewerker gebruikt zijn/haar pedagogisch handelen om het agressieve gedrag bij de leerling op te heffen.

Verder kunnen bij **fysiek geweld** de volgende stappen genomen worden:

- Als een leerling fysiek geweld gebruikt laat de leerkracht - indien nodig en van toepassing - een leerling 2 collega's roepen ter ondersteuning.
- De leerling wordt even afgezonderd om rustig te worden.

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	24 van 53

- Bij een eerste keer krijgt een leerling een waarschuwing of moet nablijven. Bij nablijven worden altijd de ouders gebeld. Het maken van een reflectie opdracht door de dader behoort tot de mogelijkheden.
- De leerkracht meldt het voorval bij de interne vertrouwenspersoon/lber.
- De leerling moet zijn excuses aanbieden aan het slachtoffer.
  - *Bij een tweede keer volgt er een gesprek tussen de leerling en leerkracht en/of interne vertrouwenspersoon/lb-er in een aparte ruimte (als het kind weer aanspreekbaar is). Het liefst dezelfde dag. Tijdens dit gesprek worden afspraken gemaakt die herhaling moeten voorkomen. Ook de consequentie van gedragsherhaling wordt aangegeven (zie de punten hieronder). Deze afspraken komen in het leerling-dossier. Ouders worden gebeld en op de hoogte gesteld van het voorval. Ze kunnen worden uitgenodigd voor een gesprek.*
- Afhankelijk van de ernst van het geweld kan het kind ook meteen een “time-out” krijgen. Dit houdt in dat het kind tijdelijk geplaatst wordt in een andere groep.
- Voor verbale agressie, bedreigingen en agressie gericht op objecten geldt bovenstaande vanaf het 3e opsommingsteken. Eventueel wordt een leerling afgezonderd om tot rust te komen.
- Bij een derde keer voorkomen van agressie wordt de leerling gedurende een hele dag geplaatst in een andere groep (interne ‘schorsing’). De leerkracht stelt ouders op de hoogte en dit komt in het leerling-dossier. Ouders worden uitgenodigd voor een gesprek.
- Bij een vierde vergrijp, vindt er een gesprek plaats met ouders, directie, Interne vertrouwenspersoon/lb-er, leerkracht en leerling. Er wordt een contract opgesteld waarin beschreven wordt aan welke afspraken iedereen zich dient te houden. Alle betrokkenen worden op de hoogte gehouden van deze afspraken en maatregelen. Dit wordt schriftelijk vastgelegd en in het leerling-dossier bewaard.
- Tot slot volgt bij herhaling een formele schorsing (zie verder het KPOA protocol “schorsing en verwijdering”). De leerplichtambtenaar wordt op de hoogte gesteld.

Medewerker:

- De medewerker wordt uit de situatie gehaald. Een ander personeelslid neemt het slachtoffer en eventuele leerlingen onder zijn hoede. Als het slachtoffer ook agressie of geweld heeft gebruikt worden de richtlijnen daarvoor toegepast. Idem indien sprake is van wapenbezit, het gebruik van voorwerpen als wapen, het onder invloed zijn van drugs of alcohol.
- In gesprek met de directie wordt de oorzaak van het gedrag nagegaan. Er worden afspraken gemaakt hoe dergelijk gedrag voorkomen kan worden. Een schriftelijk verslag van dit gesprek wordt door de directie getekend en voor “gezien” - liefst akkoord - getekend door de medewerker. Dit verslag wordt opgeborgen in het personeelsdossier. De directie beoordeelt of de medewerker zijn functie meteen weer uit kan oefenen na dit gesprek.

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	25 van 53

- Bij onvoldoende aanpassing van gedrag van de medewerker treedt artikel 3.13 t/m 3.16 van de CAO PO in werking.
- De medewerker zal in een gesprek met het slachtoffer - en indien het een leerling betreft in aanwezigheid van, en aan de ouders van het slachtoffer - zijn excuus aan moeten bieden en aan moeten geven hoe eenzelfde situatie in de toekomst voorkomen kan worden. Hierbij is afhankelijk van de situatie de directie, de Interne vertrouwenspersoon/IB'er of een leerkracht aanwezig.
- Als het slachtoffer een leerling is, wordt het voorval en de afhandeling daarvan dezelfde dag door de Interne vertrouwenspersoon/IB'er of de leerkracht besproken met de ouders/verzorgers.
- Indien de directie daar aanleiding toe ziet - bijvoorbeeld bij herhaling van het gedrag of extreem grensoverschrijdend gedrag - kan in overleg met het bevoegd gezag besloten worden tot ontslag van de medewerker op staande voet.
- De school behoudt zich het recht voor om de politie in te schakelen.

Bezoekers (ouders/verzorgers en gasten):

- Als wapens, wapengebruik of invloed van drugs en/of alcohol aan de orde is, wordt de volwassene verzocht de school direct te verlaten. Bij weigeren hiervan wordt de politie ingeschakeld. Dit gebeurt ook bij extreem agressief en gewelddadig gedrag. Alles wordt in het werk gesteld om leerlingen zo min mogelijk aan deze situaties bloot te stellen.
- De volwassene wordt - indien mogelijk - uit de situatie gehaald en krijgt de mogelijkheid om tot rust te komen. Dit kan in een ruimte apart of door de volwassene weg te sturen met een afspraak voor een gesprek op een later tijdstip.
- In een gesprek met leerkracht, Interne vertrouwenspersoon/IB'er of directie wordt de oorzaak van het gedrag besproken. Het gedrag zelf wordt niet getolereerd. Eventueel wordt een vervolg afspraak op een later tijdstip gemaakt. Een gesprek kan alleen gevoerd worden als aan de algemeen gangbare eisen van respectvolle gespreksvoering wordt voldaan. De medewerker van school beoordeelt of hieraan voldaan wordt.
- Met de volwassene worden afspraken gemaakt die herhaling van het gedrag zullen voorkomen. Ook worden afspraken gemaakt hoe de slachtoffers van het agressieve en gewelddadige gedrag benaderd worden. Een verslag van dit gesprek wordt verzonden naar de ouder / verzorger en komt in het leerlingendossier.
- De directie kan bij herhaling van of bij extreem agressief en gewelddadig gedrag de toegang tot de school en het schoolplein tijdelijk of permanent ontzeggen. De volwassene wordt hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld. Met de wijkagent zal de situatie besproken worden. Als het gaat om een vertegenwoordiger van een bedrijf of organisatie, dan zal de directie van dit bedrijf/deze organisatie op de hoogte gebracht worden.

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	26 van 53

- Als het agressieve en gewelddadige gedrag een goede begeleiding van een leerling onmogelijk maakt, kan de directie overgaan tot schorsing van de leerling. Hoewel dit een uiterste maatregel is, die een derde partij - namelijk de leerling - ernstig benadeelt, is school van mening dat een leerling onder zulke omstandigheden niet door school begeleid kan worden.

2.4 Protocol vernieling

Algemene definitie

Onder vernieling verstaan we het bewust stukmaken van andermans eigendom op en rond school. De reden hiervan kan bijvoorbeeld woede of frustratie zijn.

Onder vandalisme verstaan we het kapotmaken van eigendommen van school, leerkrachten of leerlingen, omdat men zich verveelt, of niets anders weet te bedenken.

Toelichting

Vernieling is een uiting van het geen respect hebben voor andermans eigendommen. Als de vernieling zich richt op een specifiek kind zal aandacht aan de achtergronden van de vernieling moeten worden besteed om herhaling of verergering te voorkomen. Als bewust spullen van een ander vernield worden zal de school contact opnemen met de ouders van het kind om schadevergoeding te bewerkstelligen.

Maatregelen school

Als er sprake is van vernieling zal de school:

- Eerst zelf proberen dit op te lossen met betrokkenen.
- Als het nodig is een schadevergoeding vragen.
- Als de school er op deze manier niet uitkomt advies vragen bij de wijkagent.
- Als al deze stappen niet de gewenste resultaten opleveren kan er aangifte gedaan worden bij de politie.

2.5 Protocol wapenbezit

Algemene definitie

Het hebben van voorwerpen die het karakter van een wapen dragen of die als wapen kunnen worden gebruikt en waarvan het bij zich dragen daarvan op school niet noodzakelijk is.

Voor het volgen van onderwijs is het bij zich dragen van wapens en voorwerpen die als zodanig gebruikt kunnen worden niet alleen onnodig, maar tevens gevaarlijk en bedreigend voor het klimaat binnen een school.

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	27 van 53

2.6 Protocol diefstal.

Algemene definitie

Onder diefstal verstaan we het zich toe-eigenen van andermans eigendommen met de bedoeling het te houden.

Toelichting

Ingeval van een incidentele kleine diefstal, waarbij de schadevergoeding of teruggave van het gestolen goed kan worden bereikt, zal de school dit intern oplossen. Als het gaat om herhaling of om iets met meer dan geringe waarde, waarvan schadevergoeding of teruggave niet mogelijk is, dan zal de school naast de te nemen schoolmaatregelen ook de politie inschakelen.

2.7 Protocol vuurwerkbezit

Algemene definitie

Het in bezit hebben van vuurwerk.

Toelichting

Vuurwerk hoeft op zich niet gevaarlijk te zijn, mits het gaat om goedgekeurd vuurwerk en als het wordt afgestoken zoals is voorgeschreven. Bij het afsteken van vuurwerk in de buurt van groepen kinderen / volwassenen (zoals op schoolplein) is er reëel gevaar voor letsel aanwezig. Zeker als het afsteken ervan een spelelement wordt. De school verbiedt het dan ook om vuurwerk binnen de schoolgebouwen of op het terrein van de school te brengen.

Als de school een redelijk vermoeden heeft of weet dat iemand vuurwerk binnen een schoolgebouw, of schoolterrein bij zich heeft, zal gevraagd worden dit vuurwerk in te leveren. De school verbindt deze regel als voorwaarde tot toelating tot schoolgebouw of schoolterrein.

Als een leerling tijdens schooltijd vuurwerk afsteekt volgt daarop als sanctie dat het kind moet nablijven. Ouders worden daarvan op de hoogte gebracht.

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	28 van 53

2.8 Protocol seksuele intimidatie

Algemene definitie

Seksuele intimidatie is ongewenste seksueel getinte aandacht die tot uiting komt in verbaal, fysiek of non-verbaal gedrag. Dit gedrag wordt door degene die het ondergaat ervaren als ongewenst en onplezierig. (Dit gedrag vindt plaats binnen of in samenhang met de onderwijssituatie en kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn). Seksueel intimiderend gedrag kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn. Bij seksueel misbruik kan ook sprake zijn van ontucht, aanranding of verkrachting: delicten die onder het wetboek van Strafrecht vallen.

Toelichting

Scholen zijn verplicht een veilig leer- en werkklimaat te creëren voor leerlingen en personeelsleden.

Seksuele intimidatie komt op alle schooltypes voor. De seksuele intimidatie is vaak een kwestie van machtsverschil tussen leraren en leerlingen, tussen mannen en vrouwen, jongens en meisjes. Seksuele intimidatie kan zich bij verschillende partijen in de schoolsituatie voordoen.

- leerling – leerling
- personeel – leerling
- leerling – personeel
- personeel – personeel

Het ondergaan van seksuele intimidatie heeft vaak nadelige gevolgen voor betrokkene. Voor leerlingen/personeel kan dit een aanleiding zijn van school te gaan. Schoolverzuim en slechte leerprestaties kunnen het gevolg zijn. Ook kunnen zij later psychische of emotionele schade ondervinden. Seksuele intimidatie kan een heel scala van handelingen (fysiek) omvatten zoals: knuffelen, zoenen, op schoot nemen, handtastelijkheden, weg versperren, tegen aan gaan staan, moedwillig botsen. Echter, het kan ook verbaal geuit worden zoals: aanspreekvorm, seksueel getinte opmerkingen, dubbelzinnigheden, seksueel getinte grappen, schuine moppen, stoere verhalen rond seksuele prestaties, opmerkingen over uiterlijk en kleding, vragen naar seksuele ervaringen, uitnodigingen met bijbedoelingen, afspraakjes willen maken, uitnodiging tot seksueel contact, bedreigingen. Ook kan de intimidatie in de vorm van non-verbaal gedrag geuit worden zoals: staren, gluren, lonken, knipogen, in kleding gluren, seksueel getinte cadeautjes. Alleen degene die last heeft van seksuele intimidatie kan een klacht indienen, al dan niet met hulp van contactpersoon in de school of via de vertrouwenspersoon, bij de klachtencommissie of het schoolbestuur.

Juridische stappen:

Bij (een vermoeden van) seksuele intimidatie en seksueel misbruik geldt voor leraren, directies, besturen een meldplicht bij de politie. Er kunnen meerdere procedures naast elkaar gaan lopen:

- Interne procedure volgens de wettelijke Klachtenregeling;

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	29 van 53

- Externe procedure volgens het Strafrecht (opsporingsonderzoek door politie en de officier van justitie)
- Externe procedure volgens civielrecht (bijvoorbeeld om een contactverbod, een straatverbod of een schadevergoeding af te dwingen of een procedure van de aangeklaagde wegens smaad).

Klachten over seksuele intimidatie, agressie en geweld kunnen altijd bij de klachtencommissie worden ingediend. Het is zeer wijs om bij een vermoeden van seksuele intimidatie, machtsmisbruik, mishandeling of misbruik door een personeelslid altijd deze procedure te volgen, ook als de klager of klaagster aangifte heeft gedaan. Dit met het oog op mogelijke disciplinaire maatregelen tegen het personeelslid en om misstanden indien zij plaatsvinden onmiddellijk te stoppen. Een interne procedure mag de externe procedure nooit hinderen en moet dus zeer zorgvuldig gebeuren. Van hindering is onder meer sprake als er gebruik is gemaakt van onrechtmatig verkregen bewijs.

Wettelijke aangifteplicht en meldingsplicht

Naast de klachtenregeling is sinds 28 juli 1999 ook de Wet bestrijding van seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het onderwijs van kracht. De wet regelt dat het bestuur van een school verplicht is om aangifte te doen van een vermoeden van seksueel misbruik van een leerling. Daarnaast is het bestuur verplicht dit te melden bij de Onderwijsinspectie. Als er op school een redelijk vermoeden bestaat dat een personeelslid zich schuldig heeft gemaakt aan seksuele intimidatie of seksueel misbruik, dan moet het bevoegd gezag overleg voeren met de vertrouwensinspecteur. Als de inspecteur dit redelijk vermoeden deelt, moeten de ouders onmiddellijk van het vermoeden op de hoogte worden gesteld. Daarnaast is het bestuur verplicht aangifte te doen. Al het personeel in de school heeft een meldingsplicht: de plicht om een vermoeden te melden bij het bevoegd gezag. Is het geen vermoeden meer? Het verzwijgen van vermoeden van een strafbaar feit is strafbaar.

Preventie, signalering, omgaan met gevolgen.

In alle gevallen moeten leerlingen tegen misbruik, intimidatie en geweld beschermd worden. In het handelen hoort daarom altijd het belang van het kind voorop te staan. Vandaar dat de wet het bestuur al tot handelen dwingt als er sprake is van een vermoeden van intimidatie of misbruik. Een veilig schoolklimaat, duidelijke regels, een sfeer van vertrouwen zijn bijzonder belangrijk. Het laatste wat we willen is krampachtige omgang en angst voor elke aanraking in het onderwijs. Maar iedereen kan op zijn duimpje aanvoelen dat er sprake is van een sterk verschil in macht tussen leerling en volwassene. Waar macht is moet controle zijn.

Maar wat als het vermoeden onjuist blijkt te zijn? Beschuldigingen van seksuele intimidatie of seksueel misbruik hebben zeer ingrijpende gevolgen voor de school en zeker ook voor de aangeklaagde. Het is van groot belang dat er zorg is voor de collega, zodat deze zich voldoende gerehabiliteerd voelt. En dat ouders of andere betrokkenen

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	30 van 53

ook weten dat de zaak gesloten is. Gebeurt dit niet goed, dan heeft een leerkracht soms echt levenslang, omdat het niet meer mogelijk is op basis van respect en vertrouwen je werk te doen. En respect en vertrouwen tussen leerling en volwassene (en tussen volwassenen onderling), daar ging het juist om.

Wat de schoolleiding niet moet doen:

- Een melding over seksuele intimidatie 'bewaren' voor het functioneringsgesprek;
- Zélf onderzoek doen naar aanleiding van meldingen van ouders of collega's;
- De aangeklaagde schorsen zonder dat deze is geïnformeerd over de aard van de melding;
- Een brief schrijven aan de ouders dat iemand verdacht wordt als er nog geen politieonderzoek of fatsoenlijk klachtonderzoek is geweest;
- Nadere mededelingen doen over het klachtonderzoek of politieonderzoek aan de pers;
- De aangeklaagde in onduidelijkheid houden om de schade voor de school te 'beperken';
- De klachtenprocedure negeren of het begin ervan uitstellen;
- Het bestuur in onwetendheid laten over de klacht of melding;
- Zelf voor vertrouwenspersoon spelen of nog erger, gaan 'bemiddelen'.
- Iemand die bewezen valselijk beschuldigd is, niet rehabiliteren.
- Bij een vermoeden van een strafrechtelijke overtreding geen aangifte doen om de school te sparen.

documentnaam	De veilige school 2017-2018		
domein	Veiligheid		
status	Controle door Team en MR	Team okt 2017	MR nov 2017
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	31 van 53

2.9 Protocol schoolverzuim

Algemene definitie

Er zijn twee soorten schoolverzuim te onderscheiden:

- Absoluut schoolverzuim
Een leerplichtige leerling staat niet bij een school ingeschreven.
- Relatief schoolverzuim
Een leerplichtige leerling staat wel ingeschreven bij een school, maar deze wordt ongeoorloofd gedurende een lange of korte periode niet bezocht.

Maatregelen ter voorkoming van schoolverzuim.

Het vakantierooster in de gemeente Neede wijkt in sommige gevallen af van het landelijk vakantierooster en omliggende plaatsen. Dit komt omdat de scholengemeenschap 'Het Assink' locaties heeft in twee regio's, namelijk regio Noord (Haaksbergen en regio Midden (Eibergen, Neede). Het Assink houdt rekening met de verschillende vakantieperiodes in de beide regio's. Het vakantierooster Neede is hierop afgestemd, omdat ouders met kinderen op zowel het voortgezet onderwijs als het basisonderwijs in de problemen zouden kunnen komen.

Elk jaar weer worden we geconfronteerd met de vraag van ouders of ze hun leerlingen meer dagen van school mogen houden: het is niet mogelijk om zonder geldige redenen een kind buiten de reguliere vakanties extra verlof te verlenen. Houdt u zich hier a.u.b. aan!

De directie is verplicht om de leerplichtambtenaar op de hoogte te stellen van verzuim van leerlingen! Dagelijks wordt de presentie/absentiemap bijgehouden. Ouders van leerlingen die zonder bericht absent zijn, worden z.s.m. benaderd door de leerkracht of de directie. Ongeoorloofd schoolverzuim wordt doorgegeven aan de leerplicht ambtenaar van de gemeente Neede.

Hieronder vindt u de richtlijnen die wij moeten hanteren bij het verlenen van verlof en/of vrijgeven van school. Er kunnen echter bijzondere omstandigheden zijn die niet hieronder vallen. U kunt dan altijd overleg plegen met de directie in hoeverre verlof/vrij van school tot de mogelijkheden behoort.

Attentie: Wilt u ons niet de vraag stellen of uw kind eerder vrij mag hebben, of later naar school mag komen vanwege zomaar een paar dagen weg. Het antwoord staat immers vast. Wij kunnen en mogen hiervoor geen verlof geven. Met het stellen van dergelijke vragen brengt u ons onnodig in verlegenheid.

Toelichting op de verlofmogelijkheden buiten de schoolvakanties

Sinds de herziening van de Leerplichtwet 1969 zijn de regels omtrent extra verlof of vakantie aangescherpt. Wij kennen twee soorten verlof:

A. extra vakantieverlof

B. extra verlof wegens gewichtige omstandigheden:

1. tot maximaal tien schooldagen
2. meer dan tien schooldagen

De extra vakantie buiten de reguliere schoolvakanties is alleen nog maar mogelijk in verband met de aard van het beroep van een van de ouders/verzorgers/voogden van een leerling.

documentnaam	De veilige school 2016-2017	datum MR	nvt
domein	Veiligheid		
status			
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	32 van 53

Ad. A. Extra vakantieverlof

Algemeen uitgangspunt is:

Verlof buiten de schoolvakanties is niet mogelijk, tenzij er sprake is van artikel 13a van de Leerplichtwet 1969, waarin staat aangegeven dat het alleen wegens de specifieke aard van het beroep van één van de ouders/verzorgers/voogden slechts mogelijk is buiten de schoolvakanties op vakantie te gaan.

Onder "aard van het beroep" verstaan we een beroep dat volledig afhankelijk is van de schoolvakanties. Als voorbeeld kan hier een campinghouder genoemd worden. Een werknemer met een willekeurig beroep, die in de vakantieperiode bij zijn werkgever om organisatorische redenen niet gemist kan worden, kan geen verlof wegens "aard van het beroep" worden gegeven. Ouders dienen hiervoor minimaal twee maanden van tevoren bij de directeur van de school schriftelijk een verzoek in te dienen. Tevens moet een werkgeversverklaring worden overgelegd, waaruit blijkt dat geen verlof binnen de officiële schoolvakantie mogelijk is.

Het verlof:

- kan slechts eenmaal per schooljaar worden verleend;
- mag niet langer duren dan tien schooldagen;
- mag niet plaatsvinden in de eerste twee lesweken van het schooljaar.

Voor partieel leerplichtigen geldt een evenredig deel.

De leerplichtambtenaar komt bij deze aanvragen niet in beeld. Wanneer men langer wegblijft dan is toegestaan door de directeur van de school is er dus sprake van ongeoorloofd schoolverzuim dat bij de leerplichtambtenaar gemeld moet worden.

Ad. B1. Gewichtige omstandigheden, tien schooldagen per schooljaar of minder
Dit kunnen plezierige, maar ook minder plezierige omstandigheden zijn. Een verzoek om extra verlof in geval van gewichtige omstandigheden op grond van het gestelde in artikel 14, lid 1 van de Leerplichtwet 1969, voor tien schooldagen per schooljaar of minder, dient vooraf of binnen twee dagen na ontstaan van de verhindering aan de directeur van de school te worden voorgelegd en door deze op basis van de wet te worden afgehandeld.

Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

- a. voor het voldoen aan een wettelijke verplichting voor zover dit niet buiten de uren kan geschieden;
- b. voor verhuizing voor ten hoogste één dag;
- c. gezinsuitbreiding voor ten hoogste één dag;
- d. voor het bijwonen van het huwelijk van bloed- of aanverwanten t/m de derde graad voor één of ten hoogste twee dagen, afhankelijk van de vraag of dit huwelijk wordt gesloten in of buiten de woonplaats van belanghebbende;
- e. bij ernstige ziekte van ouders of bloed- of aanverwanten t/m de derde graad, duur in overleg met de directeur op school;
- f. bij overlijden;
  - van bloed- of aanverwanten in de eerste graad voor ten hoogste vier dagen;
  - van bloed- of aanverwanten in de tweede graad voor ten hoogste twee dagen;
  - van bloed- of aanverwanten in de derde of vierde graad voor ten hoogste één dag;
- g. bij 25-, 40- en 50-jarig ambtsjubileum en het 12½-, 25-, 40-, 50- of 60-jarig huwelijksjubileum van ouders of grootouders voor één dag.

Dit uitgangspunt houdt in, dat een extra vakantie (bijvoorbeeld wegens wintersport), een extra weekend, deelname van leerlingen aan evenementen (bijvoorbeeld sport),

documentnaam	De veilige school 2016-2017	datum MR	nvt
domein	Veiligheid		
status			
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	33 van 53

een langdurig bezoek aan de familie in het land van herkomst enzovoort, in principe niet kunnen worden aangemerkt als gewichtige omstandigheid.

Ook een dag verlof (of een deel van de dag) voorafgaand of aansluitend aan een schoolvakantie kan niet aangemerkt worden als bijzondere reden.

Is een leerling om een van deze redenen niet op school, dan is er sprake van luxeverzuim dat bij de leerplichtambtenaar gemeld moet worden.

Ad. B2. Gewichtige omstandigheden, meer dan tien schooldagen per schooljaar

Indien meer dan tien schooldagen per schooljaar verlof wordt aangevraagd wegens de onder B1 vermelde omstandigheden, dan moet het verlof schriftelijk (eventueel via de directeur van de school) bij de leerplichtambtenaar van de woongemeente worden aangevraagd.

Daarnaast is in artikel 13 opgenomen, dat door de ouders/verzorgers/voogden slechts een beroep op vrijstelling wegens vervulling van plichten voortvloeiend uit de aangehangen godsdienst of levensovertuiging kan worden gedaan, indien daarvoor uiterlijk twee dagen vooraf aan de directeur van de school schriftelijk mededeling is gedaan.

Maatregelen leerplichtambtenaar

- De leerplichtambtenaar houdt toezicht op de naleving van de leerplichtwet om het recht op onderwijs voor iedere leerling te bewaken.
- Als blijkt dat een (partieel) leerplichtige leerling niet staat ingeschreven bij een school of indien een kennisgeving van (vermoedelijk) ongeoorloofd verzuim is ontvangen, stelt de leerplichtambtenaar na overleg met de betrokkenen van de school een onderzoek in.
- De leerplichtambtenaar hoort de voor de leerling verantwoordelijke personen en de leerling zelf en tracht hen ertoe te bewegen hun verplichtingen na te komen.
- Blijkt aan de ambtenaar dat de voor de leerling verantwoordelijke personen of de leerling zelf weigeren de leerling in te laten schrijven bij een school of zij willens en wetens geen zorg dragen voor geregeld schoolbezoek, dan zal zij aangifte doen aan de officier van justitie in de vorm van een proces-verbaal.
- In de toelichting van de herziene Leerplichtwet 1969 wordt krachtig benadrukt dat het toezicht houden het karakter zou moeten dragen van maatschappelijke zorg. De leerplichtambtenaar zal in haar onderzoek aandacht hebben voor achterliggende problematiek van het verzuim en d.m.v. advies, bemiddeling en verwijzing trachten het schoolverzuim te beëindigen.
- De gemeente draagt zorg voor continuïteit in de bemensing van de afdeling leerplichtzaken.

documentnaam	De veilige school 2016-2017	datum MR	nvt
domein	Veiligheid		
status			
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	34 van 53

2.10 Reglement internet en sociale media op school

Inleiding

Sociale media spelen een belangrijke rol in het leven van leerlingen en onderwijzend personeel. Het gebruik van sociale media is onderdeel van het gedrag van leerlingen binnen de school. sociale media kunnen helpen om het onderwijs te verbeteren en de lessen leuker te maken, om contact te houden met vrienden en te experimenteren en grenzen te verleggen. Maar sociale media brengen ook risico's met zich mee, zoals pesten en het ongewild delen van foto's of andere gegevens. Met dit reglement kan het gesprek op school, in de klas maar ook thuis gevoerd worden over wat er gewoon is op sociale media (en wat niet). De afspraken zijn van toepassing op alle leerlingen van de Dr. Ariëns Daltonschool voor het gebruik van mobiele telefoons en sociale media op school en in de klas, maar ook in het mediagebruik buiten de school.

Onder het gebruik van sociale media gaat het om programma's waarmee online informatie kan worden opgezocht, gedeeld en gepresenteerd. Denk bijvoorbeeld aan Facebook, Twitter, Instagram, YouTube, Snapchat maar ook alle (nieuwe) hiermee vergelijkbare programma's en apps.

Afspraken bij het gebruik van internet en sociale media

1. Dit reglement is van toepassing op alle leerlingen van de Dr. Ariëns Daltonschool, onafhankelijk van de plaats waar zij hun sociale media gebruiken.
2. We behandelen elkaar netjes en met respect, en laten iedereen in zijn waarde. Daarom pesten, kwetsen, stalken, bedreigen, en beschadigen we elkaar niet, en maken we elkaar niet zwart.
3. Iedereen is verantwoordelijk voor wat hij/zij zelf plaatst op sociale media, en kan daarop aangesproken worden. Ook het doorsturen (*forwarden*) en herplaatsen (*retweeten*) zijn handelingen waar je op aangesproken kunt worden.
4. Zorg dat je weet hoe de sociale media werken voordat je ze gebruikt, zorg dat de instellingen goed staan en je niet meer informatie deelt dan je wilt. Alles wat wordt gecommuniceerd via internet en sociale media, blijft nog lang vindbaar.
5. Bij het gebruik van internet en sociale media houden we rekening met de goede naam van de Dr. Ariëns Daltonschool en iedereen die daarbij betrokken is zoals docenten, onderwijsondersteunend personeel en ouders.
6. We helpen elkaar om goed en verstandig met sociale media om te gaan, en we spreken elkaar daarop aan. Als dat niet lukt, dan vragen

documentnaam	De veilige school 2016-2017	datum MR	nvt
domein	Veiligheid		
status			
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	35 van 53

11 Protocol medicijngebruik wet BIG**Inhoudsopgave**

1. Doel	38
2. Toelichting	38
3. Uitgangspunten	38
3.1. Toedienen geneesmiddelen	38
3.2. Soorten geneesmiddelen.....	38
3.3. Wet BIG.....	38
4. Afspraken met betrekking tot het toedienen van geneesmiddelen	39
4.1. Voorschriften	39
5. Medische handelingen.....	40
5.1. Categorie 1: Voorbehouden handelingen	41
5.2. Categorie 2: Afgeleide medische handelingen	41
5.3. Categorie 3: Eenvoudige handelingen.....	41
6. Stroomschema	42
Bijlage 1: Overeenkomst gebruik geneesmiddelen.....	43
Bijlage 2: Overzichtslijst.....	45

documentnaam	De veilige school 2016-2017	datum MR	nvt
domein	Veiligheid		
status			
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	37 van 53

1. Doel

Het vastleggen van afspraken op het gebied van de geneesmiddelenverstrekking en het verrichten van medische handelingen op basisschool de ..... (*naam van de school*).

2. Toelichting

Op basisschool de ..... worden leerkrachten af en toe geconfronteerd met de vraag van ouders/verzorgers, of zij geneesmiddelen willen toedienen aan hun kind. Sinds de invoering van de wet BIG (de Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg) kunnen leerkrachten, die medicijnen toedienen aan kinderen zonder schriftelijke toestemming van de ouders/verzorgers, persoonlijk aansprakelijk gesteld worden voor de eventuele gevolgen. Daarom is het van belang om bij het toedienen van medicijnen altijd volgens onderstaande richtlijnen te werk te gaan.

3. Uitgangspunten

3.1. Toedienen geneesmiddelen

Wij streven ernaar om op onze school geen geneesmiddelen toe te dienen aan de kinderen. Daar waar mogelijk wordt een geneesmiddel door ouders/verzorgers zelf toegediend. Bij medicijnen, die bijv. 2x per dag en niet tijdsgebonden gegeven moeten worden, is dit heel goed mogelijk.

Wanneer blijkt dat een kind het medicijn ook nodig heeft gedurende zijn verblijf op school, zal er altijd een “Overeenkomst gebruik geneesmiddelen” (zie bijlage 1) opgesteld moeten worden. Dit is een schriftelijke overeenkomst, waarin ouders/verzorgers hun toestemming geven om het medicijn toe te dienen aan hun kind.

3.2. Soorten geneesmiddelen

Kinderen kunnen geneesmiddelen voorgeschreven krijgen door een huisarts of specialist. Het betreft middelen, die **op recept voorgeschreven** worden. Daarnaast kunnen ouders/verzorgers vragen om geneesmiddelen toe te dienen, die niet op recept verkregen zijn, maar die zij zelf bij de apotheek of drogist gekocht hebben. Deze **zelfzorgmiddelen** kunnen echter minder onschuldig zijn, dan men vaak denkt. Daarom is het raadzaam om ook voor deze middelen een “Overeenkomst gebruik geneesmiddelen” (zie bijlage 1) te laten invullen. Geneesmiddelen die in Nederland toegelaten zijn, zijn herkenbaar aan de vermelding RVG + een volgnummer op de verpakking. Homeopathische middelen zijn voorzien van de vermelding RHV + volgnummer.

3.3. Wet BIG

Om te kunnen beslissen of een medicijn toegediend kan worden, is het van belang te weten hoe het medicijn toegediend moet worden. Niet alle medicijnen kunnen worden toegediend door leerkrachten van onze school.

Bepaalde medische handelingen, zoals bijvoorbeeld het geven van injecties, mogen alleen door gekwalificeerde, bevoegde beroepsbeoefenaars (artsen, verpleegkundigen, e.d.) worden uitgevoerd. Dit is geregeld in de Wet BIG.

documentnaam	De veilige school 2016-2017	datum MR	nvt
domein	Veiligheid		
status			
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	38 van 53

Medicijnen, die ouders/verzorgers thuis zelf aan hun kind toedienen (zowel oraal, rectaal of als zalf op de huid), kunnen leerkrachten doorgaans ook toedienen. Voorwaarde is wel, dat zij door ouders/verzorgers goed geïnstrueerd worden en zichzelf bekwaam genoeg achten om het medicijn toe te dienen.

Geneesmiddelen op recept, voorgeschreven door een arts. Hieronder vallen in elk geval:

- Medicijnen bij astmatische aandoeningen
- Medicijnen bij epileptische aandoeningen
- Medicijnen bij diabetes (uitgezonderd injecties!)
- Medicijnen tegen allergie
- Antibiotica kuren
- Neus-, oor- en oogdruppels
- Hoestdrank
- Medicijnen voor overactieve kinderen
- Homeopathische medicijnen

Zelfzorgmiddelen, hieronder vallen in elk geval:

- Neus-, oor- en oogdruppels
- Pilletjes tegen tandpijn
- Zalf tegen jeuk of schrale huid
- Hoestdrank
- Homeopathische middelen
- Paracetamol

Wanneer ouders/verzorgers vragen een medicijn toe te dienen, dat niet voorkomt in bovengenoemde lijst, vindt altijd eerst overleg plaats met de directie van de school en eventueel de huisarts.

4. Afspraken met betrekking tot het toedienen van geneesmiddelen

4.1. Voorschriften

- Een geneesmiddel/zelfzorgmiddel wordt alleen toegediend op specifiek verzoek van ouders/verzorgers.
- Ouders/verzorgers vullen het formulier "Overeenkomst gebruik geneesmiddelen" volledig in en ondertekenen dit. Deze formulieren worden zorgvuldig bewaard in het leerlingdossier.
- Het geneesmiddel moet in de originele verpakking zitten en de originele bijsluiter moet worden bijgesloten.
  - Medicatie op doktersvoorschrift
Indien er verschil is tussen het doktersvoorschrift en de bijsluiter, overleg dan eerst met de arts over de gewenste toediening of vraag de ouders/verzorgers om een schriftelijke verklaring van de arts over de gewenste toediening. **Bij twijfel het medicijn nooit toedienen.** Indien een medicijn niet toegediend wordt, dient dit meteen gemeld te worden aan de ouders/verzorgers.
  - Zelfzorgmedicatie

documentnaam	De veilige school 2016-2017	datum MR	nvt
domein	Veiligheid		
status			
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	39 van 53

Indien er sprake is van een verschil tussen bijsluiter en de wijze van toediening, die door de ouders/verzorgers wordt gevraagd, dient het zelfzorgmiddel niet toegediend te worden. In geval van zelfzorgmedicatie dient de door ouders/verzorgers verzochte wijze van toediening altijd overeen te komen met de tekst van de bijsluiter. Indien een medicijn niet toegediend wordt, dient dit meteen gemeld te worden aan de ouders/verzorgers.

- Instructie m.b.t. toediening van de medicijnen wordt door de ouder/verzorger aan alle groepsleerkrachten van de betreffende groep en de directie gegeven.
- Een geneesmiddel wordt alleen toegediend door de vaste leerkrachten (dus niet door invalkrachten of stagiaires). Indien dit niet mogelijk is, wordt overlegd met de directie. Deze bepaalt in dat geval, wie het medicijn mag toedienen.
- Voor ieder geneesmiddel wordt een overzichtslijst ingevuld. (Zie bijlage 2). Deze overzichtslijst is tevens een aftekenlijst. De leerkracht, die het geneesmiddel heeft toegediend, zet een paraaf. De ouder/verzorger parafeert deze overzichtslijst wekelijks, op een vooraf afgesproken tijdstip. Deze lijsten worden zorgvuldig bewaard in de groepsmap.
- Bij calamiteiten met een geneesmiddel/zelfzorgmiddel (bijvoorbeeld toediening mislukt of gaat verkeerd) worden ouders/verzorgers hiervan z.s.m. op de hoogte gebracht. Indien nodig wordt ook contact opgenomen met de behandelend arts en/of de apotheek. (In de "Overeenkomst gebruik geneesmiddelen" staan telefoonnummers van beiden.)
- Geneesmiddelen worden bewaard in een koelkast of afgesloten kast, buiten het bereik van kinderen. Geneesmiddelen waar niet op staat, dat ze in de koelkast moeten worden bewaard, mogen daar ook niet worden opgeslagen.
- Controleer altijd de uiterste gebruiksdatum en retourneer verlopen of overtollige medicijnen aan de ouders/verzorgers.
- Laat ouders/verzorgers een nieuw geneesmiddel/zelfzorgmiddel altijd eerst thuis gebruiken. Vraag hen voor te doen, hoe het geneesmiddel het beste gegeven kan worden, of pleeg overleg hierover.
- Een geneesmiddel/zelfzorgmiddel wordt alleen toegediend, als het dagelijkse ritme van de groep en een goede zorg voor de overige kinderen niet wordt belemmerd.

Het op eigen initiatief toedienen van een geneesmiddel/zelfzorgmiddel is niet toegestaan. Het stellen van diagnoses is altijd voorbehouden aan een arts.

Bovendien ben je niet op de hoogte van eventuele bijwerkingen. Het geven van bijvoorbeeld paracetamol wordt daarom niet toegestaan.

Voor het geven van paracetamol en andere incidentele toedieningen kan een "zo nodig, maximaal, per ..." afspraak gemaakt worden met ouders/verzorgers. Deze afspraak moet ook schriftelijke vastgelegd worden.

Voor EHBO verwijzen wij naar de instructies die de BHV-ers hierover gehad hebben.

5. Medische handelingen

In de Wet BIG (de Wet op de Beroepen in de Individuele gezondheidszorg) is vastgesteld, welke handelingen door wie mogen worden uitgevoerd. Daarin is ook vastgelegd, dat de verantwoordelijkheid in principe gelegd wordt bij de persoon, die de handelingen verricht. De medische handelingen worden ingedeeld in drie

documentnaam	De veilige school 2016-2017	datum MR	nvt
domein	Veiligheid		
status			
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	40 van 53

5.1. Categorie 1: Voorbehouden handelingen

Deze zogenoemde ‘voorbehouden handelingen’ zijn handelingen, die bij ondeskundige uitvoering, (ernstige) risico’s met zich meebrengen. Deze handelingen mogen alleen door medisch bevoegde personen verricht worden. Het betreffen hierbij o.a. de volgende handelingen:

- Injecties
- Heelkundige handelingen verpleegkundigen
- Catheterisaties
- Het gebruik van radioactieve stoffen.

Op onze basisschool zijn geen BIG-geregistreerde personen aanwezig. Indien deze handelingen voor een leerling onder schooltijd noodzakelijk zijn, zal er in overleg met ouders en directie gezocht worden naar een oplossing. Deze oplossing kan bijv. inhouden dat de thuiszorg op school komt om de medische handelingen te verrichten.

In uiterste noodgevallen wordt een ieder geacht naar beste vermogen te handelen. Een wetsovertreding uit ‘overmacht’ is niet strafbaar. Het gaat dan om situaties die niet zijn voorzien.

5.2. Categorie 2: Afgeleide medische handelingen

Handelingen, die niet voorbehouden zijn, maar waarvan de uitvoering met de nodige zorgvuldigheid omkleed moet zijn.

Deze zogenoemde ‘afgeleide medische handelingen’(zoals bijvoorbeeld het uittrekken van een sonde en toedienen van een klysma) zijn handelingen, die leerkrachten in principe wel zouden kunnen verrichten, mits er goede instructie is. Er is voor gekozen om deze handelingen niet door leerkrachten te laten uitvoeren, aangezien leerkrachten hiervoor niet opgeleid zijn en deze handelingen het onderwijs en de zorg voor de overige leerlingen kunnen belemmeren.

Toch hoeft dat niet te betekenen, dat kinderen waarbij ‘afgeleide medische handelingen’ verricht moeten worden in de tijd, dat zij op school aanwezig zijn, niet toegelaten kunnen worden. Wanneer goede afspraken gemaakt kunnen worden met plaatselijke medici, paramedici of thuiszorgorganisaties (waarbij deze bevoegde en bekwame beroepskrachten de bovengenoemde handelingen komen verrichten op school), kan een kind mogelijk toch worden toegelaten.

5.3. Categorie 3: Eenvoudige handelingen

Hierbij gaat het om de ‘huis-, tuin-, en keukenhandelingen’, zoals verzorgen van schaafwondjes, verwijderen van pleisters en het toedienen van medicijnen anders dan injecties. Dit zijn handelingen, die in principe zonder problemen door leerkrachten uitgevoerd kunnen worden.

documentnaam	De veilige school 2016-2017	datum MR	nvt
domein	Veiligheid		
status			
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	41 van 53

Wel dient men de instructies op te volgen omtrent de wijze van handelen (zoals het toedienen van medicijnen en handelingen volgens EHBO-regels).

6. Stroomschema

	Actie	Wanneer	Wie
1.	Verzoek om medicijnen toe te dienen of (toegestane) medische handelingen te verrichten		Ouders/verzorgers
2.	Beoordelen of aan het verzoek kan worden tegemoet gekomen conform het protocol	Meteen na het verzoek	Groepsleerkracht i.o.m. directie
3.	Indien de beoordeling negatief uitvalt de ouders/verzorgers duidelijk met redenen omkleed in kennis stellen van het besluit	z.s.m.	Directie
4.	Indien de beoordeling positief uitvalt het formulier "overeenkomst gebruik medicijnen" nauwkeurig invullen	Meteen na het besluit	Groepsleerkracht i.o.m. directie
5.	Ouders/verzorgers verklaren zich akkoord door het formulier te ondertekenen	z.s.m.	Ouders/verzorgers
6.	De ouders/verzorgers instrueren de betrokken leerkrachten	z.s.m.	Groepsleerkracht en ouders/verzorgers
7.	Toedienen medicijnen of uitvoeren handelingen kan conform de afspraken geschieden	Indien voorgaande punten zijn uitgevoerd	Groepsleerkracht
8.	Elke dag wordt door de leerkracht het gebruik van medicijnen of het ondergaan van handelingen afgeparafeerd op de "lijst medicijngebruik" De ouders/verzorgers paraferen de lijst wekelijks op een vooraf besproken tijdstip.	Dagelijks bij toediening, wekelijks op een vooraf besproken tijdstip.	Groepsleerkracht en ouders/verzorgers
9.	Alle documenten, verband houdend met het verzoek worden bewaard in het leerling-dossier.		Groepsleerkracht

documentnaam	De veilige school 2016-2017	datum MR	nvt
domein	Veiligheid		
status			
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	42 van 53

Bijlage 1: Overeenkomst gebruik geneesmiddelen

1. Hierbij geeft (naam ouder/verzorger) .....
ouder/verzorger van (naam kind) .....
toestemming om zijn/haar zoon/dochter tijdens het verblijf op basisschool de Dr. Ariëns Daltonschool het hierna genoemde geneesmiddel/zelfzorgmiddel toe te dienen. Het geneesmiddel/zelfzorgmiddel wordt toegediend conform het doktersvoorschrift – zie etiket van de verpakking -, dan wel het verzoek van de ouders/verzorgers (zelfzorgmedicatie).
2. Naam geneesmiddel/zelfzorgmiddel .....
3. Het geneesmiddel/zelfzorgmiddel wordt verstrekt op voorschrift van:
  - Naam en telefoonnummer behandelend arts .....
  - Naam en telefoonnummer apotheek .....
(ook vermelden indien het middel wordt verstrekt op voorschrift van de huisarts.)
  - Op aanwijzing van ouder/verzorger zelf
4. Het geneesmiddel/zelfzorgmiddel dient te worden verstrekt van .....
(begindatum) tot .....(einddatum)
5. Dosering .....
6. Tijdstip .....
- Bijzondere aanwijzingen .....
- .....
- .....
7. Wijze van toediening
  - Mond
  - Neus
  - Oog
  - Oor
  - Huid
  - Anders, nl.....
8. Het geneesmiddel/zelfzorgmiddel zal worden toegediend door
.....
(naam leerkracht)
9. Het geneesmiddel/zelfzorgmiddel dient bewaard te worden op de volgende plaats
.....
10. Evaluatie van toediening is (datum) .....

documentnaam	De veilige school 2016-2017	datum MR	nvt
domein	Veiligheid		
status			
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	43 van 53

11. De school kan bij twijfel of onduidelijkheid zelf contact opnemen met de behandelend arts en/of apotheker.
12. De school is niet aansprakelijk voor de eventuele bijwerkingen, die kunnen optreden als gevolg van het door haar personeel toegediende geneesmiddel/zelfzorgmiddel.

Voor akkoord,

Neede, ... (datum)

Naam ouder/verzorger .....

Handtekening ouder/verzorger

Namens de school:

Naam directielid.....

Handtekening directielid

documentnaam	De veilige school 2016-2017	datum MR	nvt
domein	Veiligheid		
status			
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	44 van 53

Bijlage 2: Overzichtslijst

Naam kind	Naam huisarts .....
Geboortedatum	Telefoonnummer: .....
Naam 1 ^e contactpersoon	Naam apotheek .....
Telefoonnummer	Telefoonnummer .....
Naam 2 ^e contactpersoon	
Telefoonnummer	

Naam medicijn .....

Dosering per keer .....

Wijze van toediening .....

Tijdstip van toediening .....

Week (vul datum in)	paraaf leerkracht					Paraaf ouders	Bijzonderheden
	ma	di	woe	do	vrij		

Let op de houdbaarheidsdatum van het medicijn!

documentnaam	De veilige school 2016-2017	datum MR	nvt
domein	Veiligheid		
status			
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	45 van 53

H3. Klachtenregeling Keender.

Klachtenregeling Keender en Inspectie van het onderwijs.

Door de inwerkingtreding van de Kwaliteitswet zijn schoolbesturen vanaf 1 augustus Met de inwerkingtreding van de Kwaliteitswet zijn schoolbesturen verplicht een klachtenregeling te hebben. Met deze regeling beoogt het bestuur van de Stichting Keender een zorgvuldige behandeling van klachten.

De Stichting Keender wil haar leerlingen en medewerkers een veilig en uitdagend leer- en werkklimaat bieden.

Wat betekent dat voor onze school?

Overal waar mensen samen leven en werken, ook op onze school, zijn voor een goede gang van zaken regels en afspraken nodig. Net als in de gewone maatschappij hebben regels en afspraken voor een groot deel betrekking op gezondheid en veiligheid en worden ze uit preventief oogpunt vastgesteld.

Toch kan het voorkomen dat u het ergens niet mee eens bent. Naast ouders en (oud)leerlingen kan eenieder die deel uitmaakt van de school klachten indienen. Deze klachten kunnen betrekking hebben op gedragingen en beslissingen van het bevoegd gezag en personeel, of het nalaten daarvan en ook op gedragingen van anderen die deel uitmaken van de school.

Veruit de meeste klachten over de dagelijkse gang van zaken in de school zullen in eerste instantie in goed overleg worden opgelost.

Daarnaast is er gelegenheid om regelrecht contact op te nemen met de externe onafhankelijke klachtencommissie.

Deze klachtencommissie kunt u bereiken via de secretaris, telefoon 074-2438632 of 06-30416884

In onderstaand schema wordt aangegeven over welke klachten het gaat en welke stappen daarbij kunnen worden ondernomen

Klacht van onderwijskundige aard, o.a.:	Klacht van schoolorganisatorische aard (maatregelen, nalatigheid)	Klacht over ongewenste gedragingen:
<ul style="list-style-type: none"> - Methode - Aanpassing programma - Toetsing, beoordeling - Pedagogische benadering 	<ul style="list-style-type: none"> - Vakanties, vrije dagen - Ouderbijdrage - Schoonmaken 	<ul style="list-style-type: none"> - Seksuele intimidatie - Agressie - Geweld - Racisme - Discriminatie - Pesten
Gesprek met groepsleerkracht		Gesprek met groepsleerkracht

documentnaam	De veilige school 2016-2017	datum MR	nvt
domein	Veiligheid		
status			
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	46 van 53

		Gesprek met interne contactpersoon
Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met schoolleiding	Gesprek met schoolleiding	Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met schoolleiding
Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met externe vertrouwenspersoon	Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met externe vertrouwenspersoon	Indien geen bevredigend resultaat: gesprek met externe vertrouwenspersoon
Indien geen bevredigend resultaat: klacht indienen bij klachtencommissie	Indien geen bevredigend resultaat: klacht indienen bij klachtencommissie	Indien geen bevredigend resultaat: klacht indienen bij klachtencommissie
Behandeling klacht door klachtencommissie		
Bevoegd gezag neemt maatregelen		

1. De interne contactpersoon bij ons op school is:
 .....tel:.....

Deze contactpersoon is benoemd door het bevoegd gezag. Hij/zij zal u eventueel verwijzen naar de vertrouwenspersoon.

De interne vertrouwenspersoon:

- Is het aanspreekpunt bij klachten binnen onze school;
- Zorgt voor eerste opvang van de klager;
- Geeft informatie over de klachtenprocedure;
- Zorgt ervoor dat teamleden, ouders en leerlingen op de hoogte worden gebracht van zijn of haar taak en rol;
- Neemt initiatieven om preventieactiviteiten binnen school op te zetten;
- Verwijst door naar de externe vertrouwenspersoon.

2. De vertrouwenspersonen zijn:

Mevr. J. Kuypers-van Hulten
 Lansinkstraat 51
 7481 JN Haaksbergen
 Telefoon: 053-5723258
 e-mail: w.j.kuypers@kpnmail.nl

Dhr. H. van 't Erve
 Richterstraat 53
 7482 ZV Haaksbergen
 Telefoon: 053-5721760
 e-mail: vanterve@kpnmail.nl

De vertrouwenspersonen zijn benoemd door het bevoegd gezag, voor alle scholen onder de Stichting Keender.

documentnaam	De veilige school 2016-2017	datum MR	nvt
domein	Veiligheid		
status			
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	47 van 53

De vertrouwenspersonen hebben geen onderlinge verdeling van scholen en taken.

De vertrouwenspersoon:

- Probeert de klacht door bemiddeling op te lossen;
- Gaat na of de klacht terecht is en kan begeleiden bij de procedure;
- Kan de klager in overweging geven de klacht bij het bevoegd gezag of de klachtencommissie in te dienen;
- Kan de klager ondersteunen en begeleiden en evt. bijstand verlenen bij het doen van aangifte bij de politie;
- Kan doorverwijzen naar gespecialiseerde hulpverleningsinstanties.

3. Wanneer de directie van de school, de vertrouwenspersoon en het bevoegd gezag de klachten niet op een bevredigende manier kunnen afhandelen, kan de klager bij een onafhankelijke klachtencommissie terecht.

De Stichting Keender heeft zich aangesloten bij een regionale klachtencommissie.

De vertrouwenspersoon wijst u de weg naar de klachtencommissie en zal u begeleiden bij een klachtenprocedure.

De klachtenregeling ligt op school ter inzage.

documentnaam	De veilige school 2016-2017	datum MR	nvt
domein	Veiligheid		
status			
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	48 van 53

Bijlagen:**1.Registratie ongewenst gedrag "Keender"****Registratie klacht ongewenst gedrag Keender**

Naam school:

Ingevuld door:

Datum:

Gegevens klager

Initialen	
Telefoonnummer	
Geslacht	man/vrouw
Groep / Locatie	
Functie	☐ leerling ☐ ouder ☐ personeelslid
Functionele relatie met aangeklaagde	☐ leerling van ☐ groepsleerkracht ☐ ouder van leerling van ☐ collega van ☐ leidinggevende van ☐ anders:

documentnaam	De veilige school 2016-2017	datum MR	nvt
domein	Veiligheid		
status			
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	49 van 53

Klacht gericht tegen:**Gegevens aangeklaagde**

Initialen	
Geslacht	man/vrouw
Groep / locatie	
Functie	☐ leerling ☐ ouder ☐ personeelslid ☐ anders:

Plaats ongewenst gedrag:

☐ Op school ☐ Bij buitenschoolse activiteiten ☐ Op stage ☐ Anders:	
---	--

Aard ongewenst gedrag:

Seksuele intimidatie ☐ Verbaal: opmerkingen over uiterlijk, schuine moppen etc. ☐ Fysiek ☐ Non verbaal: blikken ☐ Poging tot aanranding ☐ Poging tot verkrachting ☐ Poging tot ontucht ☐ Anders: mondeling/schriftelijk/ elektronisch	Agressie en geweld ☐ bedreiging verbaal ☐ bedreiging fysiek ☐ mishandeling ☐ schade/vernieling ☐ stalking ☐ wettelijk strafbare feiten ☐ anders: mondeling/schriftelijk/ elektronisch
Pesten ☐ Verbaal: opmerkingen , schelden ☐ Roddelen	Discriminatie/racisme ☐ opmerkingen over ras ☐ opmerkingen over uiterlijk ☐ opmerkingen over leefwijze

documentnaam	De veilige school 2016-2017	datum MR	nvt
domein	Veiligheid		
status			
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	50 van 53

☐ Negeren ☐ Uitsluiten ☐ Informatie achterhouden, beschadigen, vernielen ☐ Anders: mondeling/schriftelijk/ elektronisch	☐ opmerkingen over godsdienst ☐ opmerkingen over sekse ☐ opmerkingen over seksuele voorkeur ☐ anders: mondeling/schriftelijk/ elektronisch
---	--

Omschrijving ongewenst gedrag:

Frequentie ongewenst gedrag:

Eenmalig
 Meerdere malen

 Door één persoon
 Door meerdere personen
 Gericht op meerdere personen

Omschrijving gevolgen van het ongewenste gedrag voor de klager:

Stappen die de klager wenst

Begeleiding door externe vertrouwenspersoon
 Bemiddeling
 Schoolleiding informeren

documentnaam	De veilige school 2016-2017	datum MR	nvt
domein	Veiligheid		
status			
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	51 van 53

0 Klacht bij bevoegd gezag
0 Klacht bij klachtencommissie
0 Aangifte
0 Anders:

Gemaakte afspraken met datum:

Afhandeling van de klacht:

Door:

Datum:

documentnaam	De veilige school 2016-2017	datum MR	nvt
domein	Veiligheid		
status			
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	52 van 53

2. Jaaroverzicht Interne vertrouwenspersoon "Keender".

Jaaroverzicht vertrouwenspersonen
Schooljaar

	Klacht / melding:	Klacht over:	Gemeld door:	Verloop:
Augustus				
September				
Oktober				
November				
December				
Januari				
Februari				
Maart				
April				
Mei				
Juni				
Juli				

documentnaam	De veilige school 2016-2017	datum MR	nvt
domein	Veiligheid		
status			
auteurs	Dr. Ariëns Daltonschool	pagina	53 van 53